LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 258 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Antradienis, Lapkričio - Nov. 2, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Keistai

Oras pagal meškos uodegą.
Kur teisybė, tai teisybė.
Žodžių blofas.
Reikia ieškot tiesos.
Lauksime filedelfiečių.
Rašo *A. BIMBA.*

Venam dideliam New Yorko laikraštyje pastebėjau mokslininkų pranešimą, kad jie šaukiasi meškos uodegą talkon. Meškos uodega turi jiem pasakyti, kokia bus ateinančioji žiema — šilta ar šalta, sausa ar šlapia.

Nors skamba labai juokingai, bet tame gali būti labai daug tiesos. Gamta iš anksto aprūpina mešką tam tikromis vilnomis, pagal reikalą. Oras bus gražus, daug vilnų nereikės. Šalta bus, reikia daug storų ir ilgų vilnų!

Argi ne panašiai daugybė sutvėrimų išsigelbsti nuo šalčių ir audrų?

Kaip nekalbėsime, bet John L. Lewis užsitarnavo didelį kreditą. Jis pirmutinis iš stambiųjų unijų vadų pakėlė balsą už terorizuojamus ir žudomus pagal Marshall Planą Francūzijos mainierius. Jis pirmutinis pareikalavo, kad mūsų vyriausybė sustabdytų tą baisų terorą.

To gi padaryti nesusiprato nei Green, nei Murray. Ypatingai Murray šiuo tarpu baisiai užimtas raudonųjų raganų ieškojimu. Jis nebeturi laiko galvoti apie darbo žmonių tarptautinį solidarumą.

Labai gerai, kad prieš rinkimus prezident. Trumanas taip aštriai smerkė bankierius.

Wallstryto karaliai mojasi viską apžioti.

Su Trumanu bėda tik tame, kad jis vienaip kalba, o kitaip daro. Jis smerkia ir kritikuoja Wallstryto bankierius, betgi pats pačius žymiausius savo kabineto žmones pasiskolino tiesiai iš to paties Wallstryto.

Amerikos apsigynimo sekretorius Forrestal atėjo į kabinetą tiesiai iš Wallstryto. Taip pat iš tos pačios bankierių šeimos Trumanas pasikvietė savo valstybės sekretoriaus pagelbininku bankininką Lovett.

Žmogus turi būti bankininkas, stambus fabrikantas, arba generolas, jeigu jis nori patekti į Trumano kabinetą. Tai ko verti Trumano pamokslai prieš bankierius?

Lietuvių Namo Bendrovė, kaip jau matėme iš paskelbimo, pasimojo eiti teisman ir ten ieškoti teisybės. Ji sako, kad New Yorko valstijos gėrimams pardavinėti leidimo komisija pasielgė neteisingai, nepagrįstai, šališkai, kai atsisakė išduoti leidimą.

Bet, aišku, ėjimas teisman surištas su didelėmis išlaidomis. Brooklyniečiai šėrininkai atsiliepė pirmutiniai. Jie jau sudėjo trejetą šimtų dolerių bylos vedimui.

Iš kitų miestų kol kas dar nieko nesigirdėt. O reikalas, sako Bendrovės direktoriai, svarbus ir greitas.

Pastebėjau, kad lapkričio 7 dieną Lietuvių Kultūriniam Centre bus nepaprastas pobuvis. Philadelphijos menininkai atvažiuoja prajuokinti ir palinksminti Brooklyno ir apylinkės lietuvius. Visi lauksime filedelfiečių pasirodant.

Labai gražiai darbuojasi Lietuvių Meno Sąjungos Trečioji Apskritis. Minėtas ateinančio sekmadienio parengimas irgi bus Trečiosios Apskrities. Apart filedelfiečių, bus daug ir šios apylinkės talentų. Visiems suteikiama proga pasirodyti ir atsižymėti.

ORAS. — Būsią lietaus.

Nuodingi Rūkai Numarino 20 Žmonių

Donora, Pa. — Tiršti rūkai su nuodingomis sieros dujomis numarino 20 žmonių ir aptroškino 400 šiame mieste. Sieros trideginio dujos kilo iš American Plieno kompanijos cinko liejyklos. Daugiausiai nukentėjo žmonės, sergantieji mainierių dusuliu (asthma) ir širdies ligomis.

Prasidėjo Teismas Prieš 12 Komunistų

New York. — Pirmadienį federaliame apskrities teisme prasidėjo byla prieš Wm. Z. Fosterį, Komunistu Partijos pirmininką, ir 11 kitų komunistų vadų. Piliečių Teisių Kongresas sušaukė pikietininkų, kurie demonstruoja prie teismo rūmų; reikalauja panaikint kaltinimus prieš komunistų vadus, vadina teismą persekiojančiu sąmokslu.

Tie komunistų vadai teisiami iš esmės už tai, kad jie skleidė Markso-Lenino mokslą; iš to kaltinimas padarė išvadą, būk jie mojęsi nuverst Amerikos valdžią.

Maskva Sako, Trumanas Ir Dewey Veik Tas Pat

Maskva.—Sovietinė spauda rašo, nėra daug skirtumo tarp Trumano demokratų ir Dewey'o republikonų; sako, abidvi partijos yra stambiojo kapitalo užviešpatautos, ir tik Progresyvių Partija atstovauja žmonių dauguomenės reikalus.

11 RUMUNŲ PRISIPAŽINO KALTAIS

Bucharest, Rumunija. — 11 teisiamų rumunų prisipažino, kad jie tarėsi su Anglijos ir Amerikos atstovais, kaip nuversti demokratinę Rumunijos respubliką; prašė teismo pasigailėjimo. Tarp teisiamųjų yra Ion Bujoiu, buvęs prekybos ministras; Al. Popp, fabrikantas, ir eilė profesorių ir advokatų.

LIAUDIEČIAI ATPIGINO CHINAMS MAISTĄ

Mukden. — Kai tik į šį miestą įžengė chinų komunistai - liaudiečiai, tuojau atpigo valgiai.

(Chinijos Čiang Kai-šeko valdžia Nankinge tuo tarpu pareiškė, kad ji negali suvaldyt infliacijos, nesvietiško reikmenų pabrangimo.)

Dulles Agituoja Skandinaviją į Karinį Bloką

Kopenhagen, Danija. — John F. Dulles, Dewey'o ir Trumano patarėjas užsieniniais klausimais, laksto po Skandinavijos kraštus — Daniją, Norvegiją ir Švediją; agituoja juos į karinę vakarų Europos sąjungą prieš Sovietus.

Amman. — Transjordano arabų karalius Abdullah sakėsi norįs susitaikyti su Izraeliu.

Piliečiai Šiandien Renka Prezidentą

Progresyviai Balsuoja už Henry Wallace'ą ir Sen. Glen Taylorį Dėl Taikos, Laisvės ir Gausos

Jungtinių Valstijų piliečiai šį antradienį visuotinais balsavimais sprendžia, kas bus sekamas prezidentas, ir renka Kongreso narius.

Politiniai pažangūnai balsuoja už Henry Wallace'ą, Progresyvių Partijos kandidatą į prezidentus, ir už senatorių Glen Taylorį į vice-prezidentus. Savo balsais jie remia progresyvių programą — **taiką, laisvę, gausą!**

Šiandien taip pat renkami visi kongresmanai ir trečdalis senatorių.

72 Nuošimčiai Netinka Kariuomenės Tarnybai

Washington.— 72 iš kiekvieno šimto šaukiamų karinėn tarnybon vyrų, 24 iki 25 metų amžiaus pasirodė netinkami kariuomenės tarnybai dešimtyje Amerikos didmiesčių, kaip pranešė rekrutavimo valdyba. Daugiausia jų atmesta dėl nervų suirimo, silpno proto ir širdies ligų. New Yorke daugiau kaip 87 nuošimčiai to amžiaus vyrų buvo atmesti dėl protinių ir fizinių nesveikumų. Iš didmiesčių sveikiausiai pasirodė Los Angeles, kur tik 37 nuošimčiai netiko kariuomenei.

PARTIZANAI ATAKUOJA MONARCHISTUS PIETIN. GRAIKIJOJ

Athenai, Graikija.—Partizanai atakavo monarchofašistų kariuomenę Aichone, Purgose ir kitur Peloponnese, pietiniame Graikijos pussalyje.

Šiauriniame fronte partizanai užklupo Athos kalno vienuolyną ir pasiėmė apsčiai maisto ir gyvulių.

ANGLŲ VETERANAI APGAILI NAIKINAMĄ AMERIKOJ LAISVĘ

London. — Komunistai anglų karo veteranai padėjo gyvų gėlių vainiką su juodu kaspinu prie Roosevelto paminklo, pareikšdami gedulą dėl to, kad Amerikoj teisiami komunistų vadai ir naikinama pilietinė laisvė. Prie paminklo buvo perskaityta Abrahamo Lincolno Gettysburginė Prakalba.

Teheran. — Irano spauda rašo, kad susidūrime su Sovietų sienos sargais užmuštas vienas Irano kareivis.

Vakarų Europos Blokas Prašo Amerikos Ginklų

London. — Anglija, Francija, Belgija, Holandija ir Luksemburgas nutarė sudaryt 20 divizijų bendros armijos, kuri būtų gatavai paruošta, esą, "atmušt Sovietus" iki Amerika spės permesti savo armiją į vakarinę Europą.

Tas vakarinio bloko planas reikalauja bent šešioms divizijoms įvalias tankų ir šarvuotų automobilių. Tikisi jų gauti iš Jungtinių Valstijų. Sykiu tie penki europiniai kraštai prašo iš Amerikos apie pusantro tūkstančio naujų smarkių rakietinių (džetinių) lėktuvų.

Dauguma Francijos Mainierių Tęsia Streiką

Paryžius. — Francijos valdžia skelbia, kad streikierių dalis sugrįžo į angliakasyklas. Klerikalai ir socialistai vadai šaukė savo šalininkus darban. Bet kairiųjų vadovaujama didžioji mainierių dauguma vis dar streikuoja.

Valdžia pasiuntė kareivius, kad iškrautų užstreikuotus laivus.

Negalima Būtų Karo Laimėti, Sako Profesorius

New York. — Columbijos Universiteto profesorius Goodwin Watson, kalbėdamas Žydų Labdarybės Tarybos susirinkime, ragino Ameriką ir Sovietų Sąjungą susitaikyti. Jis įspėjo, kad jų karas atneštų tik sunaikinimą be laimėjimo vienai ar antrai pusei.

Paryžius. — Jungt. Tautų seimas atidėjo veikimą iki praeis prezidento rinkimai Jungtinėse Valstijose.

KNIUMBA MONARCHISTŲ VALDŽIA GRAIKIJOJE

Athenai, Graikija. — "Liberalas" monarcho - fašistų valdžios premjeras Th. Sofulis praeitą savaitę žadėjo pasitraukti iš vietos. "Liberalų" vadas seime S. Venizelos ketino įnešti klausimą, ar pasitikėti sudėtinei monarchistų - liberalų valdžiai ar pareikšt nepasitikėjimą.

Karalius Paulius ir amerikonų generolas James Van Fleet įprašė Sofulį ir Venizelosą dar palaukti, iki Jungt. Tautų seimas Paryžiuj apsvarstys Graikijos klausimą.

Partizanai laimėjo naujas pergales prieš monarchistų armiją. Tatai sudrebino monarcho-fašistų valdžią.

Vidurinėje Afrikoje buvo visuotinas saulės užtemimas.

Suskilo Austrijos Socialistų Partija

Viena, Austrija. — Austrų Socialistų Demokratų Partijos centras išmetė iš savo tarpo Erwiną Scharfą, kairiųjų socialistų vadą; apšaukė jį komunistų agentu ir Scharfo vieton paskyrė dešinsparnį Franzą Olahą, amerikinės politikos rėmėją. Teigiama, kad kairieji socialistai vienysis su komunistais.

Izraelis Užėmė Jau Visą Galilėją

Tel Aviv, Izraelis. — Per dvi dienas Izraelio kariuomenė šiaurėje iššlavė iš Galilejos Lebano ir Syrijos arabų armijas; atėmė iš arabų apie 400 ketvirtainių mylių plotą ir sakoma, įsiveržė į Lebaną.

Per dvi paskutines savaites Izraelis pietiniame Negevo plote ir šiaurėj tiek laimėjo, kad dabar izraeliečių rankose jau du trečdaliai Palestinos. Po sekmingų žygių Galilejoje, Izraelis sekmadienį pranešė, kad sustabdo mūšius. Pagal Jungt. Tautų Saugumo Tarybos įsakymą.

Amerika Urmu Siųs Ginklus Čiang Kai-Šekui

Washington. — Amerikos valdžia ketina urmu siųsti kuo daugiausia ginklų ir amunicijos Čiang Kai-šeko valdžiai Chinijoj, kad atlaikyt ją prieš komunistus-liaudiečius. Jau perduota Čiang Kai-šekui $105,000,000 ir bus persiųsta jam dar $20,000,000, pagal 80-jo Kongreso nutarimą.

Žlungą Trumano Planai Chinijoj ir Graikijoj

Philadelphia. — Henry Wallace, kalbėdamas Strawberry Mansion salėje, pareiškė, jog smunka Trumano planai Chinijoje ir Graikijoje, kur liaudis muša Trumano remiamus diktatoriškus valdovus.

Liaudes Taryba Reikalauja Vienos Vakarų Valdžios Vokietijoje

Berlin. — Vokiečių Liaudies Taryba reikalavo vienos valdžios visai Vokietijai ir pasmerkė anglus-amerikonus už atskiros valstybės steigimą vakarinėje šalies dalyje.

Mukden. — Čiang Kai-šeko tautininkai iš amerikinių lėktuvų bombardavo Mukdeną, kuomet chinai komunistai užėmė jį.

Republikonų Pranašystė

Washington. — Herbertas Brownell, prezidentinės republikonų kompanijos vedėjas, pranašavo, kad Tomas Dewey, jų kandidatas prezidento vietai, gausiąs 3 milionais balsų daugiau už Trumaną.

Chinų Liaudiečiai Gręsia Peipingui

Pilnai Užėmė Mukdeną, 2,000,000 Gyventojų Miestą; Faktinai Apsupo 200,000 Čiango Armijos

Nanking, Chinija.—Jung. Valstijų ir Anglijos konsulatai Peipinge ir Tientsine šaukė savo šalių piliečius išsikraustyti iš tų miestų, nes chinų liaudiečiai-komunistai gali perkirsti anglams - amerikonams pabėgimo kelius.

Liaudiečiai pilnai užėmė Mukdeną, dviejų milionų gyventojų miestą Mandžurijoj, ir užtaisė sląstus 200,000 Čian Kai-šeko tautininkų armijai, bėgančiai nuo Mukdeno link Yingkow uosto. New Yorko Times korespondentas H. R. Lieberman spalių 31 d. pranešė, kad tautininkų kariuomenė kaip butelyje užkimšta Hulutao uoste ir apylinkėje; turbūt, jau užkirsta tautininkams ištrūkimas ir per Yingkową.

Keliolika Čiango armijos divizijų Mukdeno srityje buvo suimtos bei pačios perėjo į komunistų pusę. Tuo būdu komunistai gavo daug amerikinių ginklų, kuriais dabar atakuoja tautininkus.

Chinijos diktatorius-prezidentas Čiang Kai-šek lapkr. 1 d. sakė, jog viso pilietinio karo klausimas būsiąs išspręstas per 3 mėnesius, kaip pranešė United Press.

Faktinai jau visa Mandžurija atimta iš Čiango.

AUSTRIJOJ UŽMUŠTAS MARSHALLO PAREIGŪNAS

Viena, Austrija. — Keturi nežinomi vyrai, apsirengę karinėmis Sovietų uniformomis, užmušė automobilyje amerikoną Irvingą Rossą, Marshallo plano pasiuntinybės nari, sovietinėje Vienos dalyje, ir sumušė važiavusią su juom merginą Anna Sutkiną.

Vienoje bastosi daug padaužų pabėgėlių iš įvairių armijų. Manoma, amerikonai vartos tą žmogžudystę kurstymui prieš Sovietus.

Washington. — Amerikos valdžia steibisi slaptybe, kas ir dėl ko užmušė Irvingą Rossą.

PEČIAUS DUJOMIS UŽTROŠKO PENKI

Freehold, N. J. — Nuo anglinio pečiaus dujų žuvo 5 S. Silversų šeimos nariai ir liko pavojingai aptroškinti 3 vaikai.

New York.— Henry Wallace smerkė Trumano valdžią už dirbtinę, suokalbišką bylą prieš 12 Komunistų Partijos vadų.

Dewey'o Kampanijai Išleista Virš $2,000,000

Washington. — Agitacijai už Tomą Dewey'į, republikonų kandidatą į prezidentus, išeikvota jau $2,007,287, kaip pranešė jo partijos komitetas.

NAUJI NAMAI MILIONAM SOVIETŲ VALSTIEČIŲ

Maskva. — Sovietų komunistų laikraštis Pravda rašo, kad jau puspenkto miliono sovietinių valstiečių persikraustė iš "zemliankų" į naujai pastatytus namus Smolensko - Briansko-Kursko srityje. Kuomet vokiečiai sunaikino jų trobas, tie valstiečiai buvo priversti išsikast rūsius ir gyvent juose. Gyvenamųjų namų statyba šiemet eina 44 nuošimčiais sparčiau kaip pernai.

SUSPROGO GEN. VAN FLEETO VALTIS

Athenai, Graikija. — Florinos uoste susprogo ir sudegė Amerikos generolo Van Fleeto valtis. Sakoma, jog mina vandenyje suardė valtį. Valtyje tuo tarpu nebuvo Van Fleeto. Nesakoma, ar joje buvo kitų žmonių.

Francūzai Pasižada Gint Amerikos Komunistus

Paryžius. — Francijos komunistų vadas Jacques Duclos pareiškė 45 francūzų ir amerikonų korespondentams: — Mes ginsime dvyliką teisiamųjų Amerikos komunistų vadų. Juos gindami, mes kartu giname Francijos darbininkų klasės laisvę reikšti savo nuomones.

SOVIETAI NEMOBILIZUOJA VOKIEČIŲ POLICIJOS

Maskva. — Sovietų vyriausybė pareiškė, kad anglai - amerikonai "piktai meluoja", būk Sovietai sumobilizavę 200,000 iki 300,000 daugiau vokiečių policijos rytinėje Vokietijoje. Oficialė sovietinė žinių agentūra TASS sako:

— Tiktai 10,000 padidintas vokiečių policininkų skaičius; o jų reikia, kad gaudytų juodosios rinkos šmugelninkus ir anglų-amerikonų agentus. Vis daugiau tų agentų skverbiasi į sovietinę Vokietijos dalį ir stengiasi suardyt jos ūkį.

Ankara, Turkija.— Traukinio nelaimėje žuvo 49 turkai, važiavusieji į Turkijos nepriklausomybės iškilmę, sako naujesnė žinia.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kinijoje ir Graikijoje

"Kinija kenčia juodžiausį mėnesį, kokį yra turėjusi šiame kare. Raudonųjų pergalė Mandžiūrijoje yra nelaimės čiukuras; tikimasi naujų pralaimėjimų..."

"Graikijoje paskelbtas karo stovis, kuomet raudonieji laimi; aiškinama, jog tai padaryta psichologiniais išskaičiavimais..."

Šitaip skamba dvi antraštės, uždėtos ant dviejų korespondencijų, — iš **Pepingo** ir **Athenų**, — tilpusių niūjorkiškiame "Herald Tribune" praėjusį šeštadienį.

Gal ne vienas žmogus, kuris protauja, kuris žino, kiek savaitėje yra dienų, pasiklaus: Kaip dabar čia yra, —juk Čiang-kai-šekas daug sykių skelbė, būk per keletą mėnesių jis "apsidirbs su komunistais"? Po to, kada jis taip skelbė, praėjo daugiau negu pusė metų ir dabar.., tokios antraštės, tokios korespondencijos telpa amerikinėje spaudoje!...

Ne vienas žmogus, be abejojimo, pasiklaus ir dėl Graikijos: Kam reikalingas ten karo žiaurus stovis, kaip ten yra, kad komunistai laimi, kuomet visiškai neseniai Sofuliso valdžia paskelbė, būk ji va, tuojau, sunaikins Graikijos partizanų armiją?...

Toki klausimai yra visai vietoje, bet reikia sùprasti, jog tiek Čiang-kai-šekas, tiek Sofulisas, kuomet jiedu skelbė tuos melus, **tyčia tai darė**, kad gavus daugiau iš Amerikos dolerių, iš Amerikos ginklų!

Čiang-kai-šekas ir Sofulisas (abu "liberalai") melavo pasauliui, meluoja ir meluos. Jie gerai žino, kad jų valdžios yra liaudies priešai, kad jie patys yra liaudies priešai, kad tiek Kinijos liaudis, tiek Graikijos liaudis jų neapkenčia, prieš juos ir jų valdžias kovoja ir kovos, kol nugalės.

Abu tiedu "ritieriai" žino, kad juos palaiko tik Amerika, tik Amerikos doleris ir ginklas, bet ir tas negalės ilgai palaikyti: Kinijos ir Graikijos liaudis juos sumuš, laimės ir išlaisvins abu kraštus.

Kinijoje liaudies armijos, vadovaujamos komunistų, baigia išlaisvinti visą Mandžiūriją ir šiaurės Kiniją. Liaudies armijos kerta smūgį po smūgio Čiang-kai-šeko armijoms.

Ir tai tik gera pradžia!

Kai Mandžiurija — pramoninga, turtinga gamtos resursais Mandžiūrija, —bus išlaisvinta, tuomet visos Kinijos išlaisvinimas eis kur kas greitesniais tempais. Čiang-kai-šekas turės nešdintis iš Nankingo, o, ilgainiui, ir iš visos didžiosios Kinijos!

Graikijoje partizanams yra sunkiau, negu Kinijos liaudiečių armijai, tačiau ir Graikijos laisvės gynėjai, gaudami paspirties iš liaudies, iš masių, atlieka laimėjimus fronte, ir Sofuliso valdžia priversta grobtis žiauriausių priemonių kylančiajai liaudžiai slopinti.

Smukimas Kinijos fašistų, smukimas Graikijos fašistinių monarchistų — smūgis Trumano Doktrinai ir Marshallo planui. Tai smūgis republikonų ir demokratų koalicijai Amerikoje!

Henry A. Wallace ir Progresyvių Partija nuolat sakė: Neremkime liaudies priešų užsienyje, neremkime liaudies priešų Amerikoje.

Rėmimas Čiang-kai-šeko, rėmimas Graikijos fašistų-monarchistų žemina Ameriką pasaulio akyse, puldo mūsų prestyžą ,eikvoja mūsų resursus, — tačiau, galutinoje išvadoje, liaudies priešai visvien pralaimės, jiems lemta pralaimėti.

Amerikiečiai tuo privalo įsidėmėti, ypačiai lapkričio 2-rąją! Jie privalo pareikšti savo griežtą protestą prieš Čiang-kai-šeko ir Graikų monarchistų palaikytojus, — pareikšti balsu, paduotu už Progresyvių Partijos kandidatus!

New Yorkas—Rinkiminės Kampanijos Čiukuras

Paskutinėmis rinkiminės kampanijos dienomis visi trys žymiausiųjų partijų prezidentiniai kandidatai—Trumanas, Dewey ir Wallace — sukaitę darbavosi mūsų didmiestyje, Didžiajame New Yorke.

Visi trys važinėjo po mūsų miestą ir kreipėsi į balsuotojus, kviesdami juos balsuoti, aišku, už jų partijas.

Net ir mūsų Williamsburgas (Brooklyno rajonas, kuriame išeidinėja Laisvė) buvo aplankytas Trumano ir Wallace'o. Net ir senasis mūsų Grand strytas, kadaise buvusis "lietuviškasis Fifth Avenue", susilaukė tos šlovės, kad juo važiavo ir brooklyniškius sveikino Trumanas ir Wallace! Jiedu važiavo, jiedu čia buvo, žinoma, skirtingomis dienomis — vienas penktadienį, o kitas sekmadienį.

Visų trijų kandidatų praleidimas paskutinių rinkiminės kampanijos dienų Didžiajame New Yorke, aišku, parodo tai, kokią svarbią rolę vaidina mūsų didmiestis šalies gyvenime. Čia gyvena beveik aštuoni milijonai žmonių. Čia žmonės politiškai daugiau nusimano, geriau apsišvietę ir organizuoti; čia darbininkai yra organizuočiausi.

New Yorko valstija — pati didžiausia valstija mūsų krašte gyventojų skaičiumi.

Dėl to visų trijų didžiųjų partijų kandidatai matė reikalo "mesti viską į "šalį" ir rinkimų išvakarėse praleisti po dieną kitą su niūjorkiškiais!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

SU PERKAMU 'DRAUGU' TOLI NENUVAŽIUOSI

Viena žymiausių Trumano užsieninės politikos ypatybių yra bandymas bilijonais dolerių laimėti draugus. Bet ko verti nupirktieji draugai? Ar galima jais pasitikėti? Argi tai nėra savęs apsigaudinėjimas?

Chicagos dienraštis Vilnis teigia, kad su tokia politika toli nuvažiuoti negalima. Vilnis rašo:

Argentinos spauda pradėjo kurstyti prieš Jungt. Valstijas. Kalbama apie "šiaurės ekonominį imperializmą," kuris mojasi pavergti Pietų Ameriką.

Washingtonas melavo Argentinai, sako ta spauda. Žadėta Argentinai iš Marshallo plano **"mažiausia bilionas dolerių, bet pažadas nepildytas."** Argentinos valdžios galva Juan Peron sako, Amerikos ambasadorius žadėjęs tą bilioną, bet jis nekaltas už pažado nepildymą.

Peronas turbūt mano, kad jei Graikijos Tsaldariui supilta $800,000,000, tai Argentinos valdžiai reikia kur kas daugiau.

Vokiečių rašytojas Thomas Mann tūlas laikas atgal rašė, kad jis nusivylęs Trumano užsienio politika. Marshallo planas, sakė Mann, siekiasi ne gelbėti kitas šalis ir tuo įgyti jų draugiškumą ir kooperaciją, **bet nupirkti jas už pinigus.**

Pirkimas draugų ilgam negali tesėti. Viena, duodant pinigų keliems "komunizmo priešams," atsiranda galybės norinčių pinigų. Ir kurie negauna, ar mažiau gauna, vieton būti draugais, tampa priešais. Antra, ir tie patys, kada negaus nuolat ir užtektinai pinigų, irgi nebus draugais.

Tatai jau pasireiškia Argentinoj.

Ispanijos Franco irgi norįs nemažiaus pusantro biliono dolerių už jo kooperaciją Amerikai.

Kinijos Čiangas nori bilionų ir negaudamas, sakoma, nesistengia slopinti antiamerikinį sentimentą.

Toliau atsiras dar daugiau pirktų "draugų," kurie grąsins daugiau pinigų norį, arba nebus "draugais."

Mann teisybę sakė, kad pirkimo politika neveda prie gero. (V., sp. 28 d.)

"KUR EINATE JŪS, BAŽNYČIOS KUNIGAIKŠČIAI?"

Taip užsidėjęs už galvos rankas šaukia Vienybės Juozas Tysliava. O prie tos desperacijos jį privedęs katalikų dvasininkų elgimasis su "dipukais". Nepaisant visų seimų ir pažadų, atrodo, kad protestantiškon Amerikon galės patekti tik tie pabėgėliai, kurie bus atlikę išpažintį ir įrodys, kad jie yra ištikimai atsidavę kunigams ir davatkoms.

Tysliava rašo:

"Lietuva katalikiškas kraštas, todėl pirmoje eilėje turi išemigruoti praktikuoją katalikai ir tegu nepyksta tie, kurie neišemigruos..."

Taip, anot Minties, "daug kur per pamokslus kunigai ėmė kalbėti."

Jeigu Lietuva katalikiškas kraštas, tai dar anaiptol nereiškia, kad praktikuojantiems katalikams turi būti pirmenybė į Ameriką, kurios gyventojų dauguma **protestantai.**

Šitaip kalbėdami, kunigai labai lengvai gali sukelti prieš save **Amerikos protestantų organizacijas,** kurios, nežiūrint tarpusavio skirtumų, **yra susivienijusios prieš katalikus.**

Tos kunigų kalbos apie praktikuojančių katalikų pirmenybę, beje, yra labai pavojingos ir tai vienybei, kuri šiandien taip reikalinga Lietuvos vadavimo kovai.

Įsivaizduokite, kad štai, staiga, Lietuva atgauna nepriklausomybę...

Visi tie tremtiniai, kurie šiandien pakėlę sparnus į Ameriką, tuo atveju, aišku, nuo tos kelionės susilaikytų ir grįžtų savo gimtojo kraš-to atstatyti.

Ar, kartais, tie patys viešpačiai nebandytų sudaryti tokias sąlygas, kad į **katalikišką kraštą** tegalėtų grįžti tik tie tremtiniai, kurie eina išpažinties?...

Kitoje vietoje Tysliava tiesiog pagrumoja kun. Končiui ir visam BALFo štabui. Jis sako:

Vėliausias juokas pro... ašaras: Todėl, kad Lietuva katalikiškas kraštas, tai, mūsų kunigų manymu, į protestantų kontroliuojamą Ameriką privalo emigruoti tik tie tremtiniai, kurie praktikuoja katalikybę... Įdomu, ką dėl to pasakys DP Komisijonierius Washingtone. (Vienybė, sp. 29 d.)

Reiškia, kas nors, — o gal pats Tysliava, — ruošiasi apie kunigėlių sauvaliavimą painformuoti DP komisijonierių Washingtone.

Žinios iš Lietuvos

VILNIUS, liepos 31 d. — Liaudies ūkio tolesniam vystymui reikalinga įvairiausių pavidalų energija: pramoninei gamybai, šviesai, šilumai ir tt. Patogiausia energijos rūšis yra elektros energija, kurią lengvai galima keisti kitų pavidalų energija. Tarybų valdžia sparčiais tempais atkuria šią apleistą, ir dar karo metu žiauriai sunaikintą, šritį ir per keletą sunkių pokario metų jau yra pasiekusi didelių laimėjimų. Šiam darbo barui ypačiai reikalingi geri specialistų kadrai. Tuos kadrus paruošti yra pavesta Kauno Vytauto Didžiojo Valstybinio Universiteto Elektrotechnikos fakultetui, kuris ruošia elektros stočių, tinklų ir sistemų inžinierius, pramonės įmonių elektrinių įrengimų inžinierius, o taip pat ir elektrinių ryšių inžinierius.

Elektros stočių, tinklų ir sistemų inžinierių pagrindinis darbo uždavinys ir yra kelti krašto elektrifikaciją. Šiems inžinieriams tenka garbingas ir įdomus darbas: pakinkyti krašto gerovei kelti mūsų upių energiją, išnaudoti vietinius kuro išteklius, pastatant durpynuose elektrines (elektros stotis), elektrifikuoti mūsų žemės ūkį.

Elektrifikuotoji pramonė negali apsieiti be inžinieriaus - elektrotechniko. Jau dabar pradeda veikti didžiulis elektros motorų fabrikas Vilniuje, bus taip pat netolimoje ateityje paleisti didžiuliai namų ūkio elektros priemonių, elektros instaliacijos reikmenų fabrikai. Šiuose fabrikuose minėtos specialybės inžinieriai ras įdomiausio darbo: jie galės pareikšti savo kūrybinius gabumus praktikoje, išrasdami naujus įrengimus bei tobulindami juos.

Negalime įsivaizduoti šių dienų gyvenimo be telefono-telegrafo ryšio, be bevielio ryšio—radijo. Šios inžinierių-elektrotechnikų darbo sritys yra, palyginti, jaunos. Pirmieji pavykę bandymai padaryti vos prieš keletą dešimčių metų. Automatinių telefono stočių įrengimai didesniuose miestuose atlieka kasdien tūkstančius komplikuotų sujungimų, greičiau, tiksliau, ekonomiškiau už žmogų. Telegramas perduoda dabar ne ženklais, bet raidėmis arba tiesiog rašto ar paveikslo fotografijomis. Ir pardavimo greitis, panaudojus Tarybų Sąjungoje išrastą fotoelektrinį transmiterį, pasiekia iki 1,000 žodžių per minutę!

Radijo įrengimai dabartiniu laiku ne tik siunčia bei priima kalbą, muziką, paveikslus, bet naujieji išradimai - radijolokatoriai suranda priešo laivus po vandeniu, lėktuvus už debesų ir tt. Aukšto dažnumo elektros srovę naudoja metalui tirpyti, medžio technologijoje, konservų gamyboje, medicinoje ir tt. Šios srities įrengimus kurti, tobulinti —svarbus mokslinis elektrinio ryšio specialybės radijo inžinierių darbas.

Elektrotechnikos fakultetas laukia ateinančiais mokslo metais gausaus gabių, savo Tėvynės pažangos trokštančių, jaunuolių - abiturientų skaičiaus. Reikia manyti, kad elektrotechnikos sritimis daugiau susidomės ir jaunuolės-abiturientės, kurių gabumams, ypač elektrinio ryšio specialybėje,—platus pritaikymas.

Inž. J. Zdanys,
Kauno V. V. D.
Universiteto Bendrosios
Elektrotechnikos
Katedros vedėjas.

MASSACHUSETTS BALSUOTOJAMS

Lapkričio 2 dieną Massachusetts balsuotojai turės neįprastai svarbius klausimus referendumu nubalsuoti. Nuo jų nubalsavimo priklausys atei-ties progresas.

Referendumo No. 4 liečia gimdymo kontrolę. Jį priėmus, būtų leista legališkai gydytojams suteikti moterims patarimus, kurioms gimdymas yra pavojingas, kaip apsisaugoti nuo nėštumo. Tuo būdu reikia balsuoti **"Yes."**

Referendumo numeriai 5, 6 ir 7 nukreipti yra prieš darbo unijas. Jei šitie klausimai būtų balsuotojų užgirti, tai visos darbo unijos atsidurtų į didžiausį pavojų. Todėl šiais visais trimis klausimais reikia balsuoti **"No."**

No. 8 uždraudžia šalies prezidentu rinkti daugiau kaip dviem terminam. Velionis Rooseveltas buvo sulaužęs tą tradiciją. Šiuo klausimu reikia balsuoti "No." Jeigu geras žmogus, jis gali būti renkamas keliems terminams.

Nepamirškite, visi Massachusetts balsuotojai lietuviai balsuokite už Henry Wallace į prezidentus ir Glen Taylor į vice-prezidentus.

John Grybas.

Dainininkas Kozakevičius Koncertuos Kanadoje

Stefan Kozakevičius, baritonas, kuris dainuos Laisvės koncerte lapkričio 14-tą dieną, Brooklyne, išvyksta dainuoti Kanadoje. Jis ten dainuos trejetoje vietų. Jeigu patogu lietuviams pasiekti, nueikite pasiklausyti šio puikaus dainininko, su žavėjančiu baritono balsu. Jis vaidins ir dainuos scenas iš operų sekamose vietose.

Lapkr. 4-tą, Capitol Theatre, Three Rivers, Que., Canada.

Lapkr. 6-tą, Seminary Auditorium, Joliet, Quebec.

Lapkričio 11-tą, Montcalm Hall, City of Quebec.

Linkime jam gero pasisekimo.

L. K.

Atviras Laiškas Broliui

Brangus mano broli Edvardai!

Jau seniai negaunu nuo Tavęs jokios žinios. Norėtųsi sužinoti, kaip dabar gyveni. Aš manau, kad Tau bus įdomu sužinoti, kaip gyvena Tavo artimieji Tėvynėje — Tarybų Lietuvoje.

Jau bus daugiau 30 metų, kai Tu palikai Tėvynę ir apsigyvenai Ameri k o j e, Pennsylvanijos valstij o j e. Per tą laiką daug kas pas mus pasikeitė. Aš tau mažai rašiau apie tą vargą, kuriame aš gyvenau Smetonos valdymo laikais. Kaip tau yra žinoma, aš savo žemės neturėjau, nuomodavau ją iš turtingųjų, taip kaip tai darė ir mūsų tėvas caro laikais. Tada tu buvai priverstas ieškoti svetur duonos kąsnio; tėvai mus 3 brolius ir 3 seseris negalėjo išmaitint. Taip pat vargau ir aš, vadinamosios "nepriklausomybės" metais. Žemę gausiai laisčiau savo prakaitu, o darbo vaisiai tekdavo tiems, iš kurių žemę nuomodavau.

Visai kitaip mes gyvename dabar, prie Tarybų valdžios. Mes pagaliau tapome savo žemės šeimininkais ir patys naudojamės savo darbo vaisiais. Tarybų valdžia man davė 6 hektarus žemės, inventorių, statybinės medžiagos. Pasistačiau gražius trobesius. Nuo 1945 m. esu Šiaulių valsčiaus žemės ūkio kooperacijos draugijos narys. Aš ir mano kaimynai įsigijome žemės ūkio mašinų, veislinių gyvulių, žemę gausiai trešėme mineralinėmis trąšomis. Vienu žodžiu, gyvenimas žymiai pagerėjo. Bet mes nusprendėme padaryti jį dar labiau pasiturinčiu. O tai atlikti galima bendromis pajėgomis.

Šių metų pradžioje, aš ir mano kaimynai — Šapnagių apylinkės valstiečiai —Liudas Vaitkeliūnas, Jurgis Ramanauskas ir Stasys Bičkus pasiūlėme mūsų kaime organizuoti kolektyvinį ūkį. Valstiečių dauguma pritarė mūsų pasiūlymui. Mes įsteigėme kolektyvinį ūkį, kurį pavadinome "Stalino keliu." Į kolektyvinį ūkį susijungė 32 valstiečių ūkiai su 430 hektarų žemės. Man buvo suteikta didelė garbė — valstiečiai mane išrinko kolektyvinio ūkio pirmininku.

Dar nėra vienerių metų, kaip mes ūkininkaujame bendrai, bet jau dabar mes daug geriau gyvename kaip anksčiau. Mūsų kolektyvinis ūkis turi 43 arklius, 21 karvę, 3 šienapiūves, 7 kertamąsias mašinas, motorinę kuliamąją mašiną. Čia daug mums padėjo vyriausybė, suteikdama lengvomis sąlygomis paskolą inventoriui įsigyti. Už nedidelį atlyginimą Kairių mašinų-traktorių stotis aparia mūsų laukus, o traktoriais gerai įdirbta žemė duoda gausų derlių. Mes dirbam sutartinai. Vienų tik žieminių prikūlėme apie 100 tonų grūdų. Kolektyvinio ūkio valdyboje nutarėme už vieną darbadienį išduoti artelės nariams po 10 kilogramų grūdų ir po 4 rublius pinigais, neskaitant bulvių, daržovių ir kitų produktų. Yra pas mus šeimų, kurios per nepilnus ūkio metus išdirbo po 400-500 darbadienių. Iš savo uždarbio jie puikiai galės pragyventi. Kiekvienas mūsų ūkio valstietis be to dar užaugina bulvių ir daržovių savo asmeniniame darže, turi gyvulių asmeniniam n a u d o j i m u i s i. Aš, pavyzdžiui, turiu dvi karves, laikau veislinę kiaulę su prieaugliu, 3 avis, naminius paukščius.

Pas mus iš apskrities žemės ūkio skyriaus dažnai lankosi agronomai Kuncevičius ir Gabšys. Jie daug mums padeda patarimais. Prie smetoninės valdžios mes nematėme savo laukuose nei traktorininkų, nei agronomų. Dažniausias svečias kaime buvo antstolis, kuris atvykdavo aprašyti valstiečių turtą, už nesumokėtus mokesčius arba skolas. Kaip viskas dabar pas mus pakitėjo, pradėjom gyventi visiškai naujaip.

Į mūsų ūkius jau baigiama pravesti elektros laidai iš Šiaulių elektrinės. Greitai mes užmiršime apie žibalinės lempos gyvavimą. Beveik kiekvieno valstiečio namuose įvestas radijo reproduktorius.

Aš manau, branguš broli, ka dtu suprasi, kaip pagerėjo mano gyvenimas. Dabar jau niekam nereikia išvykti svetur iš savo Tėvynės ieškoti darbo ir duonos. Aš žinau, kad ne veltui 1944 metais įstojau lietuviškojon divizijon ir jos eilėse kovojau su hitleriniais okupantais, kad ne veltui mes, lietuviai, kartu su kitų broliškųjų tautų kariais kare liejome kraują vaduodami Klaipėdą ir kitus Lietuvos miestus nuo vokiškųjų okupantų jungo. Mes pagaliau susilaukėme laisvo ir laimingo gyvenimo mūsų Lietuvoje. Tarybinė vyriausybė mane apdovanojo medaliais "Už narsumą" ir "Už pergalę prieš Vokietiją."

Įduodu Tau linkėjimus nuo žmonos, nuo sūnaus Alberto ir dukters Ausmos. Sūnų ir dukterį, kai tik baigs pradinę mokyklą, būtinai leisiu toliau mokytis, nes už mokslą dabar mokėti nereikia.

Siunčiu Tau karščiausius sveikinimus iš Tarybų Lietuvos.

Jonas Didžius,
Kolektyvinio ūkio "Stalino keliu" valdyb. pirmininkas.
1948 m.

Philadelphia, Pa.

PADĖKA.

Tariu širdingai ačiu visiems ir visoms, kurie dalyvavo spalių 23 d., mano 65-kių metų gimtadienyje. Dėkavoju Muzikalio Kliubo valdybai, kuri prisiuntė labai gražių gyvų gėlių pokštę, taipgi, kurie keliais automobiliais atvažiavo į pokilį, pasigaminę savo dainas tam reikalui pritaikytas. Stasys Reikauskas dainavo, o Čeko orkestra pritarė, kas sudarė man didelį džiaugsmą.

Ačiu Juozui Ivanauskui, kuris buvo tos programos sumanytojas. Jie sakė kalbas, reiškė linkėjimus.

Taipgi ačiu J. Gustui, "Liet. Naujienų" leidėjui, kuris sutaisė gražias eiles proga šio gimtadienio. Dėkui Onai Balčiūnienei už brangias dovanas ir Pranui Miliauskui už dovanas. Ačiu už garsinimą per radiją!

Parėje dalyvavo labai gražus būrys žmonių, jų tarpe Kazys Ramanauskas, laidotuvių direktorius, W. M. Paschall, Jonas Bagočius — ristikas. Prisiuntė sveikinimus Stasys ir Paulina Jasilioniai iš Binghamton ir Jonas Siurba iš Brooklyno.

Ačiu visiems dalyviams ir kurie prisidėjo prie tarpe surengimo, dėkui Frankfordo Kliubo direktoriams, kurie aukavo pusę bačkos alaus.

J. S. Rainys.

Lietuvio Rašytojo Įspūdžiai Pasauliniam Mokslininkų ir Kultūrininkų Kongrese

Rašo VENCLOVA

Žymusis lietuvių tautos rašytojas ir veikėjas Antanas Venclova dalyvavo pasauliniam kultūros darbuotojų kongrese, kuris įvyko Lenkijos mieste Vroclav šių metų rugpjūčio 25-28 dienomis. Jo įspūdžiai labai įdomūs. Įspūdžiai tilpo Vilniaus "Literatūra ir Menas" savaitraštyje. Čia mes juos pateikiame mūsų skaitytojams. Tikime, kad kiekvienas juos perskaitys.

Ten, kur baigiasi ilgų Vroclavo gatvių išdegę labirintai ir prasideda vakarinės Lenkijos laukų begalybė, raudonose gėlėse skęsta dideli tarybinių karių kapai. Mes uždėjome vainiką ant nežinomo kareivio kapo, esančio po marmurine kolonada, ir Leonidas Leonovas kalbėjo:

— Po šitais akmenimis guli geriausieji mūsų šalies tautų vaikai. Jie didvyriškai žuvo, petis į petį kovodami drauge su lenkais dėl seno lenkų Vroclavo miesto išvadavimo. Čia buvo paskutinis punktas prieš Berlyną, priešpaskutinė Hitlerio citadelė. Jai griuvus, laisvų tautų pergalė buvo beveik laimėta.

Miestas Vroclav (Breslau)

Vokiečiai šį miestą vadino Breslau. Jų valdžioje jis išbuvo ilgą laiką. Tačiau senajame Vroclavo herbe išliko ne "B," o "W" raidė — pirmoji Vroclavo raidė. Ir šiandien šis miestas drauge su dideliais žemės ir pramonės rajonais,, su dešimtimis kitų apystambių miestų grįžo naujai demokratinei Lenkijai, kylančiai iš pelenų ir griuvėsių.

Per miestą teka Odros (Oderio) upė. Toliau sruvena vienas jos intakų Nisa. "Odra ir Nisa — Europos taikos siena," — skelbia plakatai Vroclavo mieste, Odra ir Nisa — šventoji vakarinė naujosios Lenkijos riba, — tai žino kiekvienas lenkas, tai pabrėžė per kongreso atidarymą Lenkijos užsienių reikalų ministras Modzelevskis.

Aš buvau Vokietijoje. Karo sugriauti miestai ten stūkso griuvėsių krūvomis, Vroclavas žiauriai išgriautas, susprogdintas vokiškųjų fašistų. Bet jame juda žmonės. Jie atstatė šimtus namų. Jie atstatė puikų muziejų, kur jau atidarytos didelės liaudies skulptūros ir tapybos ekspozicijos. Vroclave vyksta didžiulė grąžintųjų vakarinių Lenkijos žemių paroda, liudijanti apie tą energiją, su kuria lenkų tauta ėmėsi vėl apgyvendinti senąsias savo žemes. Paroda užima daug kvadratinių kilometrų. Jai apžiūrėti reikia kelių dienų. Paroda labai idomi, — ji rodo lenkų tautos laimėjimus sugriautose srityse pokariniu laikotarpiu. O tie laimėjimai iš tikrųjų stambūs. Vakarinėse srityse įkurdinta ir žemės ūkyje bei pramonėje šiandien dirba 5 milijonai žmonių. Paties Vroclavo rajonų dirbtuvės šiandien duoda taip reikalingą produkciją Lenkijos ūkiui. Anglis, tekstilė, laivų statyba ir daug kitų sričių. Štai kur užimti šiandien Lenkijos darbininkai. Jie dirba daug, ir jų darbo rezultatus jaučia visa Lenkija.

Karo gale Breslau miestas sumirgėjo ilguose analuose kovų dėl Europos išvadavimo. Dabar Vroclavo miestas, laisvas, iš griuvėsių kyląs Lenkijos miestas, kurį laiką buvo virtęs viso pasaulio dėmesio centru. Į Politechnikos rūmus, stovinčius ant Odros kranto tarp miesto griuvėsių, buvo atgręžtos ne tik taiką ir laisvę mylinčių tautų, bet ir karo kurstytojų, Amerikos imperialistų akys. Pasaulinis kultūros darbuotojų kongresas taikai ginti, vykęs Vroclave š. m. rugpiūčio mėn. 25-28 d., savo reikšme išėjo toli už Lenkijos ribų, — jis virto tarptautinės reikšmės faktu, džiuginančiu vienus ir siutinančiu kitus.

Svečiai iš Visur

Be abejo, pirmą kartą savo istorijoje Vroclavas sulaukė tiek svečių iš pačių tolimiausių pasaulio kraštų. "Monopolio," "Polonijos" ir kitų viešbučių vestibiuliuose prieš kongresui prasidedant susitiko ir pažindinosi prancūzų rašytojas su Madagaskaro gydytoju, Ceilono architektas su tarybiniu mokslininku. Šių dienų literatūros, mokslo ir meno žiedas, patys įžymiausi žmonės, kurių daugelį žino visas pasaulis, susirinko Vroclave. Tarybinė delegacija, kurią sudarė mūsų šalies geriausiosios inteligentijos plejada, iš karto kreipė į save kitų delegacijų akis, ir dažnai Afrikos, Pietų Amerikos, Ramiojo Vandenyno salų, įvairių Europos kraštų delegatai prieidavo prie mūsų patys, norėdami susipažinti ir išreikšti savo draugiškumo jausmus mūsų didžiajai valstybei, taikos ir humanizmo švyturiui.

Apie Vroclavo kongresą mūsų spaudoje jau buvo nemaža rašyta. Man nesinorėtų kartoti skaitytojui žinomų faktų, o norėtųsi daugiau išryškinti vieną kitą mano paties pastebėtą kongreso bruožą, kurį, atrodo, skaitytojams verta žinoti.

Kongreso Organizatoriai

Kongresas buvo organizuotas demokratinės Lenkijos ir Prancūzijos inteligentų iniciatyva. Reikia pažymėti, kad organizacija tokio masto kongreso, kuriame dalyvavo, skaitant delegatus ir visą aptarnaujantį personalą — žurnalistus, vertėjus ir tt. — apie 700-800 žmonių, buvo labai nelengvas uždavinys, ypačiai atsimenant, kad kongresas vyko smarkiai išgriautame mieste, kur netgi dalyvių sutalpinimo klausimas buvo labai aštrus ir nelengvas. Ir reikia pasakyti, kad kongreso organizacija tiesiog stebino įvairių kraštų delegatus — taip kiekviena smulkmena buvo apgalvota ir suderinta. Lenkijos vyriausybė ir inteligentija padarė viską, kad delegatai Vroclave jaustųsi, kaip namie. Iš tikrųjų, mes turėjome čia puikiausias sąlygas dirbti, bendrauti, studijuoti naujosios Lenkijos gyvenimą.

Kongreso Sąstato Įvairumas

Kongreso dalyvių sąstatas buvo labai margas ne tik tautybių, bet ir politinių įsitikinimų atžvilgiu. Šalia komunisto čia matei prancūzų abatą, bulgarų šventiką, anglikonų bažnyčios kunigą, šalia liberalo kongrese sėdėjo būdingas kolonistas Teiloras ar Heksli tipo reakcionierius. Ir prieš prasidedant kongresui, savaime kilo klausimas, kiek šis kongresas, toks didelis ir margas įvairiais atžvilgiais, ras bendrą kalbą pagrindiniais šių dienų klausimais — taikos išlaikymo, kultūros ir pažangos gynimo klausimais. Čia buvo žmonių, svajojančių apie "pasaulinę valstybę," niveliuojančią tautų kalbas ir kitas jų istorines savybes, žinoma, amerikiečių valdomą. Čia buvo žmonių su įvairiomis utopinėmis teorijomis. Sakysime, toks šiaipjau šviesus žmogus, kaip advokatas Rogge, Amerikos prokuroras Niurnbergo byloje, buvęs Ruzvelto vyriausybės narys, o šiandien aktyvus kovotojas dėl Uoleso išrinkimo Amerikos prezidentu, pusę kalbos kongrese paskyrė įrodinėti keisčiausiam dalykui. Jo nuomone, karą sukelią ne pelno ištroškę imperialistai ir kapitalistai, bet... žmonių psichikos netobulumas. Ir jis ėmė kelti į padanges Froidą su jo psichoanalize, siūlydamas tos psichoanalizės būdu ieškoti karo priežasčių... žmonių pasąmonėje.

Didelėje Vroclavo Politechnikoje, prie ilgų stalų, einančių išilgai salę, susėdo keli šimtai žmonių. Ant stalų stovėjo ausinės, kad kiekvienas delegatas suprantama kalba galėtų klausyti pranešimų ir diskusijų. Didelis vertėjų štatas dirbo įtemptai ir su pasiaukojimu. Prezidiume po 45 šalių vėliavomis užėmė vietas įžymiausi šių dienų pasaulio mokslo ir meno žmonės. Už prezidiumo stalo užėmė vietas penki pirmininkai (A. Fadiejevas — TSR S, R. Guttuzo — Italija, D. Heksli — Anglija, I. Žolio-Kiuri — Prancūzija ir Martin Andersen-Nekse — (Danija) ir penki vicepirmininkai (Chorge Amado — Brazilija, M. R. Anand — Indija, D. Devidson — JAV, Ch. Chiral — Ispanija ir J. Mukarovski — Čekoslovakija), o taip pat generalinis sekretorius J. Boreiša (Lenkija).

Pranešimai iš Kovos dėl Taikos

Kongreso pranešimai ir diskusijos vyko keliomis pagrindinėmis kalbomis — rusų, prancūzų, anglų. Kai kurie delegatai kalbėjo dar ispanų ir italų kalbomis. Todėl vertėjų darbas buvo gana sudėtingas. Kiekvienas delegatas turėjo specialias ausines, kuriomis galėjo klausyti nesuprantamos kalbos vertimą suprantama kalba. Beveik visi slavų tautų atstovai vartojo rusų kalbą, Pietų Amerika — prancūzų ar ispanų, o kolonijų atstovai — daugiausia anglų kalbą. Šiaip ar taip, sekti kongreso darbus nesusidarė jokių sunkumų.

Pirmoji kongreso diena buvo skirta pagrindiniams pranešimams. A. Fadiejevo pranešimas "Mokslas ir kultūra kovoje dėl taikos, pažangos ir demokratijos" sukėlė didelį auditorijos susidomėjimą. Delegacijos, nesuprantančios rusų kalbos, atidžiai gaudė kiekvieną Tarybų Sąjungos atstovo žodį, prie ausų laikydamos ausinius. Daugelis bloknotuose žymėjosi pranešimo tezes ir atskiras vietas. Nedviprasmiškas karo kurstytojų — Amerikos imperialistų ir jų pakalikų demaskavimas, imperializmo ideologinio karo ruošimo išryškinimas, pasaulio intėligentijos šaukimas į kovą dėl taikos išlaikymo, kultūros ir pažangos gynimo niekam nepaliko jokių iliuzijų dėl Tarybų Sąjungos pozicijos pagrindiniais šių dienų klausimais. A. Fadiejevo pranešimą gausinga auditorija daugelyje vietų nutraukė audringais plojimais. Plojo jam ne tik demokratinių ir koloninių kraštų atstovai, bet ir daugelis amerikiečių bei anglų atstovų. Tačiau iš kai kurių amerikiečių ir anglų delegatų nervingos laikysenos galėjai spėti, kad ne visiems Fadiejevo kalbos tiesumas, aštrumas ir teisingumas patiko. Savo nepasitenkinimą Fadiejevo kalba ilgoj, suktoj įžangoj pirmiausia pareiškė antrasis pranešėjas — anglų rašytojas O. Stapldonas, kalbėjęs apie taiką ir kultūrą. Stapldono pranešimas auditoriją nustebino nepagrįstais puolimais prieš Tarybų Sąjungą ir abstraktišku, su tikrove nesusijusiu temos traktavimu. Tai buvo, iš tikrųjų, pats silpniausias pranešimas. Lenkų prof. J. Chalasinskio pranešimas "Apie nacionalinių kultūrų laisvę" ir prancūzų mokslininko M. Prenano — "Tarptautinis kultūrinis bendradarbiavimas" puikiai papildė ir dar labiau išryškino tas tezes, kurios buvo padėtos A. Fadiejevo pranešimo pagrindan. Ypačiai M. Prenano pranešimas, davęs daugybę akivaizdžiausių faktų, kaip Amerikos imperializmas dvasiniu ir materialiniu atžvilgiu ciniškai pavergia prancūzų tautą, nuskambėjo, kaip kaltinamasis aktas Uol-Stryto ekspansionistinei politikai ir "Maršalo plano" užmačioms. Kai kurių amerikiečių ir anglų delegatų tarpe vėl prasidėjo pastebimas bruzdėjimas.

Pertraukų metu ir pasibaigus pranešimams, kongreso kuluaruose ėjo gyvas apsikeitimas nuomonėmis tarp įvairių delegacijų narių. Ypačiai tarybinės ir prancūzų delegacijos narius sveikino įvairiausių kraštų atstovai, pareikšdami, kad šių delegacijų pranešėjai išreiškė tuos jausmus ir tas mintis, su kuriomis ir jie patys atvyko kartais iš labai tolimų kraštų, pro žvalgybų ir policijų užtvaras, nugalėdami jūras ir kalnus. Tarp įvairių delegacijų narių užsimezgė pažintys, o kartais ir nuoširdi draugystė, kuri kongreso metu ir po kongreso augo ir tvirtėjo.

Kultūrininkai Pasirinko Kelią

Bendrai paėmus, į kongresą susirinko šių dienų pasaulinės inteligentijos žiedas. Neskaitant tokių visam pasauliui žinomų žmonių, kaip Fadiejevas, Šolochovas, Tarlė, Erenburgas, Pudovkinas, Martin Andersen-Neksė, Žolio-Kiuri, Pikasso, Ch. Chiralis, H. Džonsonas, Eisleris, J. B. Holdenas ir daugelio kitų, neskaitant žymiausių Europos ir Amerikos kontinentų mokslo ir meno žmonių, čia buvo delegatai iš Kinijos, Alžyro, Madagaskaro, Indijos, Martinikos, Viet-Namo, Izraelio, Graikijos, Pietų Amerikos ir daugelio kitų šalių.

Ir buvo be galo įdomu, kuria linkme eis kongreso darbas: ar jis išsilies į bendrų pacifistinių frazių upę, ar jame nusvers konkretus karo kurstytojų nustatymas ir nubrėžimas kelių ginti taikai, demokratijai ir kultūrai. Buvo be galo įdomu: kiek pasaulio inteligentija pasimokė iš praeito fašistų sukelto karo, kokias išvadas iš jo ji padarė ateičiai.

Antrąją kongreso dieną pasidėjusios diskusijos iš dalies davė atsakymą į šiuos klausimus. Iš vienos pusės, vis labiau ėmė ryškėti, kad praėjęs pasaulinis karas labai didelės pasaulio inteligentijos dalies sąmonėje paliko giliausius pėdsakus. Toji inteligentija suprato, kad karus sukelia kapitalistų ir imperialistų ekspansija ir pelno geismas, kad tuo būdu ypačiai šių dienų Amerikos imperialistai yra didžiausi žmonijos taikos, demokratijos ir pažangos priešai. Ji suprato, kad inteligento pareiga — kovoti dėl taikos ir dėl laisvės drauge su savo liaudimi. Ji suprato, kad kova dėl taikos yra kova prieš visokią priespaudą, prieš kapitalizmą ir imperializmą, dėl demokratijos, kultūros ir pažangos. Ji suprato, pagaliau, kad šiandien galingoji Tarybų Sąjunga yra vadovaujanti jėga tautų kovoje dėl taikos ir laisvės.

Diskusijos ir Ginčai

Antrąją kongreso dieną pirmininkavęs UNESKO vyr. direktorius anglas Heksli, matyti, buvo priešingos nuomonės, negu beveik visi kalbėtojai. Keletą kartų jis stabdė Erenburgą, kuris triušKino Amerikos imperialistų sukurtą teoriją apie tariamąją "atlantinę," arba "vakarietišką" ir "rytietišką" kultūrą, apie negalėjimą šioms kultūroms greta sugyventi, apie "atlantinės" kultūros pranašumą. Erenburgas įrodė, kad ši "teorija" yra ne kas kita, tik nauja gebelsų ir hitlerių "teorijų" laida apie "Vakarų Europos" ir "Azijos" kultūras, kurios esančios nesutaikomi priešai. Ponui Heksli Erenburgo nutildyti nepavyko, kadangi visa salė audringais plojimais reikalavo leisti jam pasisakyti ligi galo. Ponui Heksli labai nepatiko taip pat ir daugelio kitų delegatų kalbos. Sakysim, garsus Brazilijos poetas Chorge Amado daug karčios tiesos pasakė apie Amerikos imperialistus, kurie jo tėvynę pavertė beteise savo kolonija ir kariniu placdarmu. Indijos, Viet-Namo, Alžyro atstovų ir JAV negrų delegato kalbos, kurios demaskavo Amerikos ir Anglijos imperialistinę politiką ir kolonialinę priespaudą, poną Heksli tiesiog išvedė iš pusiausvyros. Jo nuotaiką pataisė tiktai jo tėvynietis A. J. Teiloras, prapliupęs koliojimais prieš Tarybų Sąjungą, išgarbinęs "Maršalo planą," kaip žmonijos palaimą, iškeikęs kongresą, kuris, užuot garbinęs imperializmą, rodo jį pasauliui kaip pagrindinį taikos, laisvės ir kultūros priešą. Ponas Teiloras, užmiršęs oksfordiško profesoriaus orumą, davė laisvę savo nervams ir neapykantai prieš pažangą ir kultūrą. Aiškiai jautei, kad ponas Teiloras tiesiog negali suviršKinti tokių faktų, kai iš tos pačios tribūnos, iš kurios kalbėjo jis, drįsta kalbėti net-gi pavergtųjų kolonialinių kraštų atstovai negrai ir mulatai, kad jie drįsta savo vergvaldžiams į akis drožti labai nemalonią tiesą.

O tos nemalonios tiesos iš kongreso tribūnos skambėjo vis daugiau ir daugiau. Sukruvintoji Graikija, kraujais paplūdęs Izraelis, parblokšta, bet nenugalėta revoliucinė Ispanija — jų atstovai kilo į tribūną ir dėl savo turtų tragedijų kaltino pirmiausia pono Teiloro taip mylimus ir gerbiamus imperialistus. Iš kitos pusės, naujųjų demokratijų — Čekoslovakijos, Bulgarijos, Rumunijos, Vengrijos, Albanijos atstovai ponams teiloramas, heksli ir stapldonams dėstė nemalonias tiesas, kad jų šalys pasirinko naują kelią, kuris nenori turėti nieko bendro su užsienio imperialistų priespauda ir išnaudojimu. Kad jie nebenori naujų miunchenų ir naujų karų. Kad didžiausius taikos ir pažangos priešus jie mato Amerikos imperialistuose ir jų europiniuose pakalikuose.

Pono Heksli nervai pagaliau neišlaikė. Jis pareiškė nusivylimą kongresu, jis pareiškė pasipiktinimą aštriomis delegatų kalbomis, — jis tikėjęsis čia švelnių inteligentiškų pokalbių nekaltomis temomis, o išgirdęs labai nemalonių dalykų. Po savo pareiškimo ponas Heksli išvyko iš kongreso, ir daugiau niekas jo nebematė — neaišku, ar jis išvyko žvejoti amžiną atilsį Čemberleno pavyzdžiu, ar ruoštis paskaitoms Oksfordo studentams. Nebepasirodė daugiau nė Teiloras. Matyt, šie ponai tikėjosi, kad be jų kongresas sustos. Tačiau jis sėkmingai savo darbą tęsė toliau.

(Bus daugiau)

NUŠAUTAS FABRIKANTAS

Rio de Janeiro. — Tapo nušautas fabrikantas V. M. Franco, "demokratinės sąjungos" pirmininkas. Kaltinamas vienas išmestas iš darbo jo darbininkas.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

L. M. S. Presents---

SPOTLIGHT REVUE and DANCE

Sekmadienį, LAPK. (Nov.) 7 - 4:30 p.m.

LITHUANIAN AUDITORIUM 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

LYROS CHORAS iš Philadelphijos, vad. ROSE BEHMER

PROGRAMA:

1st Act:
LYROS CHORAS — Novel Musical Revue

2nd Act:
VIOLET ČYPAS— Soprano solistė
VIOLET ČYPAS & FRANCES MAŽILIS — Duetas
VITO DVARECKAS — Smuikos solo
FRANK BALWOOD — Piano
SIETYNO YOUTH ENSEMBLE — vad. W. Žukas

Tai pirmas naujos mados parengimas, kurį Meno Sąjunga duos publikai per didesnius miestus rytinėse valstijose. Programą išpildys mūsų jaunos jėgos. Prašom paremt ir pasidžiaugt mūsų meno spėkom. Šokiam smagiai gros **George Kazakevich Orchestra.** Įžanga $1.50. Vien šokiam 60c.

Draugiškai kviečia **Lietuvių Meno Sąjungos 3 Aps.**

Parašė K. Simonovas — Vertė J. Tornau

DIENOS ir NAKTYS

10—1—48 — APYSAKA — —27—

(Tąsa)

— Drauge Saburovai, aš su jumis.

— Ne, — griežtai pasakė Saburovas.

— Dabar mudu nediskusuosime.

— O ar negeriau...

— Viskas. Nesigинčykite. Čia aš, šeimininkas. Petia, einam...

Ir iššokęs iš apkaso Saburovas ir Petia greitais perbėgimais traukė prie namo, kuriame buvo batalijono štabas.

Tyla, iš tikrųjų, baigėsi, ir Saburovas, šliaužiodamas iš sviedinio duobės į duobę, pagalvojo, kad jei ilgiausiai po penkiolikos minučių neprasidės vokiečių ataka, vadinasi, jis šiame kare dar nieko neišmoko.

XII

Buvo rytas. Po tylos jau penkta para vyko kautynės. Saburovas, penktąją naktį ne kaip miegojęs, prabudo nuo kanonados dundesio. Dar neatmerkęs akių, jis užčiuopė nuo lovos nuslinkusią milinę, užsitraukė ją ir tik tada, atsisėdęs ant lovos, atsimerkė. Pirmą kartą nuo karo pradžios jis pajuto, kad svaigsta galva: ore šokinėja ugniniai taškai, paskui jie virsdavo ištisais ugniniais ratais ir sukosi prieš akis. Šiandien tai buvo ypač ne laiku: diena bus sunki — bendrai, sunki, o dar ir dėl to, kad naktį reikės eiti iššvalgyti. Vakar vakare batalijono žvalgas, Kazanės totorius Jusupovas, buvęs imtynininkas, kresnas, atletiškos kūno sudėties žmogus, be paprasto "liežuvio," atgabeno dar įdomių žinių. Jo pasakojimu, už pietinių griuvėsių (tąip dabar batalijone vadinosi buvęs įmonės klubo pastatas) išliko laisvas praėjimas, vokiečių nesaugomas. Jusupovas nekliudomas jau antrą naktį landžiojo pro jį ir tikino, kad kuo nors minkštu apsivyniojus batus ir nebarškinant automatais, galima būtų per tą praėjimą kiemais išeiti už vokiečių linijų ir naktį išmušti bei išplauti visą kuopą. Išmušti visą vokiečių kuopą buvo gana viliojas dalykas, bet nors Saburovas ir tikėjo Jusupovo kalboms, vienok prieš ryždamasis tokiam žygiui, jis norėjo pats įsitikinti jo galimumu. Šiandien vienuoliktą valandą vakaro jis paskyrė parengiamąjį žvalgymą, į kurį nutarė ir pats vykti kartu su Jusupovu. Ir štai jis vėl neišsimiegojo, nors šią naktį, rengdamasis žvalgymui, kaip tik norėjo išsimiegoti. Ir dar tas velniškas galvos svaigimas... Tarp kitko, prieš akis buvo dar visa diena, ir pagaliau visados sunkiausia esti rytais, kol prasivaikštai, kaulus išlamdai.

Jis atsikėlė, priėjo prie lemputės ir, paėmęs nuo stalo veidrodį, pažiūrėjo į jį. "Šiandien dar galima nesiskusti," pagalvojo jis. Blindaže buvo tvanku ir kartu drėgna, nuo sienų varvėjo. Dėdamas ant stalo veidrodį, numetė jį, ir jis sudužo. Jis pakėlė didžiausią šukę, į kurią dar galėjai pasižiūrėti, ir padėjo ant stalo.

"Sudaužyti veidrodį — blogas ženklas, sako, nelaimę lemia." Jis nusišypsojo. Iš tikrųjų, karas buvo toks, jog išsipildydavo visi blogi ženklai ir sapnai. Jei ne vienokia, tai kitokia nelaimė atsitikdavo kasdien. Taip, tokiose sąlygose pasidaryti prietaringu —, nesunku. Jis prisiminė, kaip užvakar Avdejevas, jau išėjęs iš blindažo, sugrįžo lauko krepšio ir taip pat pajuokavo, kad tai lemia nelaimę, o vakare jam peršovė ranką aukščiau alkūnės, ir jį teko išgabenti į aną krantą.

Jis susuko cigarėlį ir brūkštelėjo degtuką. Degtukas neužsidegė. Jis brūkštelėjo dar ir dar, taip apie dešimt degtukų.

Spiovęs numetė ant grindų cigariuką ir degtukų dėžutę. Blindaže prisirinko tiek angliarūgšties, jog degtukai nebeįsižiebdavo. Jis čia atsikraustė užvakar. Po tylos pirmąją vokiečių puolimo dieną keliais tiesioginiais pataikymais jam sudaužė katilinės rūsį. Jis persikraustė į kitą, bet kitos dienos vakarą sudaužė ir šį. Tada jis atsikraustė čionai.

Šis blindažas buvo dar giliau, negu rūsys. Čia kadaise buvo kanalizacijos vamzdžiai, išvesti po žeme. Pionieriai per vieną naktį praplatino angą ir įrengė blindažą. Per penkias dienas — trečia vadovietė.

Jis išėjo iš blindažo, praėjimu pasiekė sekimo punktą ir iš ten ėmė vadovauti atakai atmušti. Telefono ryšys su kuopomis nutrūko tris kartus, per valandą užmušė du ryšinius. Pagaliau vokiečius atmušė. Diena žadėjo būti sunki.

Saburovas grįžo į blindažą, pasišaukė Maslenikovą ir davė įsakymus, būtinus naujoms atakoms atmušti. Vos spėjo pakalbėti su Maslenikovu, kai į jo blindažą įlindo pažįstamas karo teisininkas iš divizijos, prokuratūros tardytojas. Saburovas, atsikėlęs nuo lovos, su juo pasisveikino.

— Ką, paklausė jis, — Stepanovą tardysite?

— Taip.

— Karšta šiandien, ne laikas.

— Na, ką gi, ne laikas. Visados — ne laikas. Nežinia, kada bus laikas, — prieštaravo tardytojas. — Nieko nepadaryti.

— Nusivalykite, — pasakė Saburovas.

Tardytojas tik dabar pastebėjo, kad visas purvinas.

— Šliaužėte?

— Taip.

— Gerai, kad laimingai.

— Taip, beveik, — pasakė tardytojas. — Jūs neturite batalijone batsiuvio?

— O ką?

— Štai skeveldra, lyg pajuokai, nuplėšė pusę kulno.

Jis ištiesė kojà: iš tikrųjų pusė bato kulno buvo gražiai nupiauta.

— Nėra batsiuvio. Buvo vienas — vakar sužeidė. Kur gi Stepanovas? Petia, — šuktelėjo Saburovas, — palydėk draugą vadą pas budintį, ten dabar jo padėjėjas yra Stepanovas, — tas kovotojas, žinai?

— Žinau.

— Kaip — budinčiojo padėjėjas? — nusistebėjo tardytojas.

— O ką gi su juo daryti? Sargybą jam statyti? Aš ir taip žmonių neturiu.

— Bet juk jis tardomas.

— Tai kas, kad tardomas. Sakau jums, kad neturiu žmonių. Čia, man belaukiant jūsų sprendimų, jo saugoti nėra kam ir, sąžiningai kalbant, šį kartą nėra reikalo.

Tardytojas išėjo kartu su Petia. Saburovas, žvelgdamas jiems įkandin, pagalvojo, jog kare gausu keistų dalykų, beveik nesąmonių. Žinoma, štai tardytojas dirba savo darbą, ir Stepanovą, gal būt, ir reikia perduoti teismui, bet štai tardytojas atšliaužė tardyti čia... Tam, kad ištardytų, jis rizikavo gyvybe. Jį galėjo bent penkis kartus užmušti pakeliui, jį taip pat gali betardant užmušti, o kai jis grįš į diviziją, ir, gal būt, pasiims Stepanovą, tai tiek. Stepanovą, tiek jį gali beeinančius visiškai vienodai užmušti. O tuo tarpu viskas vyko lyg pagal taisykles taip, kaip ir turi vykti.

Paėmęs Stepanovą ir dėl tvarkos palydovą, tardytojas įsitaisė pusrūsy. Langai čia buvo užversti nuolaužomis, ir šviesa patekdavo tik pro lubų skylę. Siena dviejose vietose buvo sviedinių kiaurai pramušta, ant akmeninių grindų pridžiūvo tamsūs kraujo lašai, — tur būt, čia ką nors užmušė ar sužeidė.

Stepanovas tupėjo prie sienos, tardytojas sėdėjo ant plytų rūsio viduryje. Jis rašė ant kelių pasidėjęs planšetę.

Stepanovas buvo kolektyvinio ūkio valstietis nuo Penzos, antros kuopos kovotojas. Buvo trisdešimt metų amžiaus. Namie liko žmona ir du vaikai. Jį pašaukė į armiją, ir jis iškart pateko į Stalingradą. Vakar vakare, per paskutinę vokiečių ataką, kai jis su savo bendrininku Smišliajevu sėdėjo giliame "kregždės lizde" ir ilgu prieštankiniu šautuvu šaudė į tankus, jis dukart iš eilės nepataikė, ir ėjęs į apkasą tankas, prabildėjęs vikšrais viršum galvos ir, palikęs apkase benzino ir degėsių kvapo, nušliaužė toliau. Smišliajevas, kažką nesuprantamo, pikto surikęs, pasikėlė ir įkandin tanko, po vikšrais, metė sunkiąją prieštankinę granatą. Ji sprogo, tankas sustojo, bet tuo pat metu per apkasą taip pat staugdamas pralėkė antrasis. Stepanovas spėjo nunerti giliai į lizdą, jį tik užbėrė žemėmis. Smišliajevas nespėjo.

(Bus daugiau)

PITTSBURGH, PA.

VISOKIOS ŽINIOS

LLD 4-tas Apskr. ir LDS 8-tas Apskr. surengė banketą, spalių 24 d., Mokslo Draugijos Svetainėje, 142 Orr St. Banketas buvo rengiamas pagarbai veikėjų nuo 65 iki 75 metų amžiaus. 8 val. vakare A. Pipiras pakvietė apskričių valdybas susėsti už stalo, į vidų buvo pakviestas J. Miliauskas—vakaro pirmininkas.

Vakaro pirmininkas paaiškino, kad iš gerbiamų senų veikėjų nepribuvo K. Kairys iš North Side, Krisčiūnas iš New Kensington, Stanys Taraila iš Wilmerdingo ir Jonas Gataveckas. Jonas Briedis, kuriam pertoli atvažiuoti, tai jis prisiuntė $5 aukų dėl spaudos, taipgi Kubilskis iš Coal Center pasiaiškino, kad jam pertoli atvažiuoti.

Pirmininkas po vakarienės pirmiausiai iššaukė Jurgį Parčauską, 74 metų, pakalbėti, kuris kalbėjo apie organizavimą APLA kuopos, vėliau pasivadinusios LDS kuopa. Jis kalbėjo apie organizacinius sunkumus. Jam įteikta $5 pinigais ir dovanėlė. Jis $5 grąžino komitetui paaukojant dėl spaudos.

Iššaukta M. Janavičienė, sena veikėja iš Washingtono, kuri pasidarbavo suorganizavime LLD, LDS ir APLA kuopų. Jai įteikta dovanėlė moteriška piniginė su $5. Ji padėkavojo už dovaną, grąžino $5 ir dar iš savo kišenės pridėjo $5, kaipo auką dėl darbininkiškos spaudos.

Iššauktas Jonas Jasadavičius iš New Kensington, kuris aiškino, kiek daug reikia darbo įdėti organizuojant, ypatingai daug dirbo organizavime CIO unijos. Jam įteikta piniginė su $5.

Tada kalbėjo Jonas Kazlauskas iš McKees Rocks, 70 metų amžiaus, kuris veikia, kiek gali. Jam įteikta piniginė su $5. Pinigus jis paaukavo dėl darbininkiškos spaudos.

Iššauktas Kazimieras Bagušas, kuris aiškino apie organizavimą darbo žmonių ir veikimą. Jam įteikta piniginė su $5. Pinigus jis aukavo į spaudos fondą.

Sekamas buvo J. Stašinskas iš New Kensington, kuris yra daug veikęs organizacijose, buvęs APLA centro komitete.

Kalbėjo Levana iš Wilmerdingo, kuris yra 76 metų ir dabar eina kuopos sekretoriaus pareigas. Įteikta jam dovanėlė su $5. Pinigus grąžino dėl spaudos fondo.

Pakviestas D. P. Lekavičius, 75 metų amžiaus, kuris veikė organizavime APLA, SLA, LLD ir daugelio kitų organizacijų, kaip Pittsburghe, taip ir apylinkėje, rašinėja į darbininkišką spaudą. Jam įteikta piniginė su $5 ir graži rašomoji plunksna, kad bendradarbiautų ir toliau spaudoje. Jis pinigus paaukavo į spaudos fondą.

Ant galo pakviesta Dr. J. Baltrušaitienė, kuri trumpai, bet aiškiai dėstė svarbą organizacijų ir jose veiklos. Ji apibūdino reikalą ir toliau energingai darbuotis.

Pabaigoje Jonas Urbonas plačiai aiškino apie šio parengimo suruošimą, kas veikė, darbavosi, padėkavojo gaspadinėms už jų gerą darbą. Daugiausiai dirbę prie vakarienės Pipirienė, Aglinskienė, Imbrienė, Poškienė, Jablonskienė, buvo iššauktos pasirodyti, o publika joms paačiavo už gardžią vakarienę. Aukų darbininkų spaudos parėmai susidarė apie $80.

★ ★ ★

Spalių 17 d. įvyko Lietuvos Sūnų Draugystės susirinkimas, 64 balsais prieš 4 nutarė statyti naują namą su svetaine. Darbas bus greitai pradėtas.

★ ★ ★

LDS kuopos narys V. Yurkūnas iš Ambridge išvežtas į ligoninę. Randasi Šv. Jono ligoninėje, sunkioj padėtyj, yra 75 metų amžiaus.

★ ★ ★

Spalių 18 d. įvyko Progresyvių Partijos prakalbos, kalbėjo H. Wallace. Žmonių susirinko daugiau, kaip 5,000. Prakalbos buvo labai įdomios.

D. P. Lekavičius.

LOS ANGELES, CAL.

KOKIA LAISVĖ JIEMS PATINKA

Los Angeles. — Vieną dieną pasitaikė užeit į Pershing Square parkutį.

Kaip žinoma, ten sueina daug žmonių, nes tik viena tokia vieta randasi pačiam viduryje miesto.

Daugeis čia ateina pasidiskusuoti, kiti taip sau pasėdėti. Daugiausia sueina visokie biblijistai ir mėgina įtikint klausovus, kad Jėzus tuojau ateis ir viską sutvarkys. Jeigu tu, žmogau, badauji su šeima, negalėdamas pragyventi prie šių dienų brangumo, nesirūpink ir nereikalauk algos pakėlimo, nes reikalauti daugiau algos yra bedieviškas darbas.

Šiuo tarpu, prieš rinkimus, daugiausią eina agitacija už vienos ar kitos partijos kandidatus. Aš iš tolo pamačiau, kad susibūrė daug žmonių viduryje parkučio ir prisiartinęs pamačiau, kad vienas prisiseges didelę kukardą su Trumano vardu, o kitas biskį toliau užsikabinęs didelį, kaip lėkštė, guziką su Dewey vardu. Ir vienas ir kitas rėkia kiek gali išrėkt, kad jo atstovaujamas kandidatas yra geriausias. Trečias gi kitoj pusėj tako, be jokio ženklo, kalba iš lengvo, rimtai nurodydamas faktais, kodėl tokia isterija keliama prieš Sovietus, kokią naudą neša karas turčiams ir kokią baisią nelaimę karas neša darbininkams. Prieina prie rinkimų nurodydamas, kad Wallace yra vienas tinkamiausių ir geriausių kandidatų dėl prezidento mūsų šalyje, nes Wallace, vietoj skelbti neapykantą prieš kitų šalių žmones, mokina mus artimo meilės ir vienybės sugyvent taikoje.

Pakalbėjus kokį pusvalandį atėjo policistas ir sako: "Stovėk tik ant pastolio, nes kitaip aš tave iš čia išvarysiu." Ir nuėjo sau visai nei nepažiūrėdamas į kitą pusę, kaip tie du su Trumano ir Dewey vardais kalbėtojai stovi.

Nepraėjo 10 minutų kaip atsirado apistoris vyras ir tuojau pradėjo rėkt ant žmogaus, kuris neturėjo ženklo. Sako, tu meluoji, tu žydas, tu komunistas. Tau už tokį kalbėjimą apmoka iš Maskvos.

Kalbėjas mandagiai sako: "Jeigu turi geresnius argumentus, tai kalbėk 5 minutes ir aš kalbėsiu 5 minutes, ir jeigu žmonės čia susirinkę pripažins, kad tavo argumentai yra geresni, teisingesni, aš tau duosiu $10."

"O tu žyde! Tie pinigai yra rusiški." Visokiais biauriausiais žodžiais pradėjo kolioti kalbėtoją.

Aš neiškentęs sakau:

"Kaip tu galėtum prirodyti, kad jis gauna iš Maskvos apmokėti už savo kalbą?"

"Man nereikia įrodymo. Nekišk savo nosies!" sušuko jis.

Atsirado ir dar vienas jaunas vyrukas su nosia kaip bulvė. Ir tas pradėjo rėkti:

"Tu žyde, žyde, aš tave nepriimčiau į savo rasę. Tu nori mums laisvę atimti!" Bet iš būrio atsiliepia: "Būtų didelis pažeminimas prigulėt tokioj kaip tavo rasėje."

Taip traukėsi gal kokią pusę valandos, kaip tik kalbėtojas, pradeda kalbėt, tai jie pradeda koliotis visokiais žodžiais ir neduoda žmogui kalbėt. Žiūrint iš šalies rodos negalima įsivaizduoti, kad tokioj aukštai išsivysčiusioj šalyje turim tokius žmones. Tiesiog su žvėriškais jausmais. Tokiems žmonėms vieta kur miškuose, tarpe laukinių, o ne tokiam mieste kaip Los Angeles.

Kalbėtojas mato, kad čia keno nors sutaisyta tas viskas, nulipo nuo pastolio ir pasitraukė į šalį. Tas su bulvine nosia gaivalas tuojau dingo, matyt skubinosi atgal iš kur buvo atsiųstas, o storulis, pradėjęs atakas, dar vis sukinėjosi ir kalbėjo tai su vienu, tai su kitu, nei artyn neėjo prie Trumano ar Dewey agitatorių pažiūrėt kaip jie stovi ir ką jie kalba.

Aš stovinčiam prie manęs žmogui sakau:

"Koks tas rėksnys yra veidmainys. Rėkia apie žodžio laisvę, o vienok neduoda tam žmogui kalbėt, nors jie gana rimtai kalbėjo, nieko neužgaudamas." Mano užkalbintas sako: "Jis yra keno nors pasamdytas, gali būti ir detektyvas, nes jis čia jau nebe pirmą sykį taip daro."

Net priklu pamislyt, kas būtų, jeigu tokie gaivalai įsigalėtų mūsų šalyje. *R-ka.*

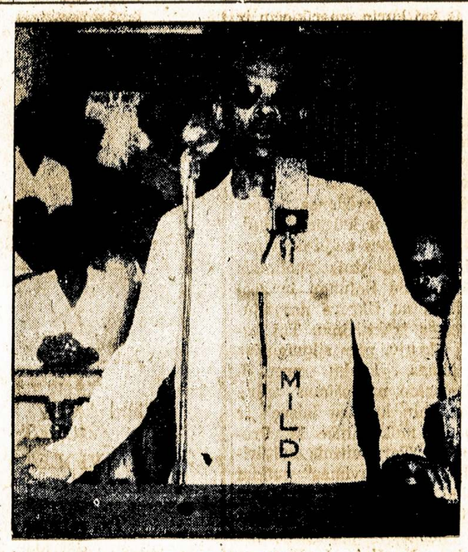

Havanos laivakroviai visiškai sustabdė darbą pajūryje po to, kai tapo nušautas Aracelio Iglesias Dias, Kubos Nacionalės Maritime Federacijos generalis sekretorius, pirmininkavęs mitinge. Kiti du unijistai tapo sužeisti.

Paryžius. — Keliuose Francijos miestuose įvyko visuotini 24 valandų streikai, pareiškiant paramą streikuojantiems angliakasiams.

Richmond, Va. — Amerikos armijos sekretorius Royall, čia kalbėdamas, abejojo, ar galės greitai įvykti karas su Sovietais.

Paryžius. — Jungt. Tautų Saugumo Taryba įsakė arabams ir žydams sustabdyti mūšius šiaurinėje Palestinoje.

NUPIGINTAS PARDAVIMAS

Aukštos Rūšies Džiūlerių Sandėlio

Susidedant iš Daimantų, Platinų, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.

Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas

Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paauksuotų Džiūlerių. Taipgi Costume Džiūlerių Sulyg Vėliausios Dienos

Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.

PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS

Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės

ROBERT LIPTON

701 Grand Street — Brooklyn, N. Y.

Telefonas STagg 2-2173

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Laisvoji Sakykla

MIAMI, FLORIDA.

Rašinėti į laikraštį yra geras darbas ir patarnavimas visuomenei. Skaitant draugų pareikštas mintis per dienraštį Laisvę, ve kokį gauni supratimą: vienam patinka visas rašinys ir visi žodžiai jame, o antram žodžiai nepatinka,—kokie nukalti iš kokios svetimos kalbos ir įbrukti į lietuvių kalbą. Žinoma, svetimi žodžiai negali prigyt lietuvių kalboje niekados, nepaisant, kaip kas juos bandytų įkalbėt.

Kaip daugeliui mūsų draugų lietuvių, taip ir drg. J. D. Sliekui, nepatinka tie nukalti ir įbrukti į lietuvių kalbą svetimi žodžiai. Jis, Laisvės No. 232 rašo Rojui laišką ir bara už naudojimą laikraštyje tokių žodžių, kaip tai asamblėja, slonūnas, komfortiškas ir daugiau tokių žargoniškų žodžių. Primena Rojui jo rašytus Mikui laiškus iš Naujosios Škotijos, kur Rojus bara Lietuvos kunig. Vytautą, kodėl Vytautas tais laikais neužėmė Naujosios Škotijos. Dar daugiau. Drg. Sliekas prilygsta Rojų Vytautui, kad Rojus, kaipo vyriausias Laisvės redaktorius, brukdamas angliškus žargoniškus žodžius į lietuvių kalbą, tuomi pasitarnauja Amerikos imperializmui, kaip Vytautas tais laikais tarnavo popiežiam. Tik drg. Sliekas gi nepasako, ar Vytautas tarnavo popiežiui žargoniška kalba ar veiksmais.

Prilygint Rojaus pasitarnavimą Amerikos imperializmui su žargoniškais žodžiais būt kaip ir perdėta. Mes žinome daug pasaulyj šalių, kuriose nenaudoja amerikoniškų - angliškų žodžių, turi savo kalbą, o Amerikos imperialistai ten suleidę savo imperialistines šaknis ir išnaudoja liaudį saviems reikalams, kaip, pavyzdžiui, Pietų ir Centralinėje Amerikoje.

Grįžkime prie žodžių, kuriuos redaktorius tiksliai įbruka į lietuvių kalbą, net pasididžiuodamas, mat, redaktorius jaučiasi daug kalbų žinąs. Chicagos Vincas rašo Vilnyje žodį Agamentas, ištraukęs iš Lietuvoje leidžiamų laikraščių. Prie to žodžio prideda savo gvarantiją, kad mes, amerikiečiai, turime su tuom sutikt. Kas tas Agamentas. Ogi susižiedavimas, nuo žiedo pareinantis žodis. Gal Lietuvoje ir gadina lietuvių kalbą, bet mes, amerikiečiai, jau laikykime tokią, kokią suprantame. Lietuvoje vyrai ėję užsieny mokslus, jie moka daug svetimų žodžių, lai jie žinosi, bet mes jau nesimokysime eskimosų arba kitokių kalbų žodžių. Kalbame angliškai, bandome nemaišyt lietuviškų žodžių, o kaip kalbame lietuviškai, ar tai dailu pasakyt angliški kokie žodžiai?

Man prisimena, kaip dar a. a. Smetonos viešpatavimo laikais Lietuvoje pakrikštino kiaulę "bekonu." Oi, kaip mes juokėmės iš to varjoto. Bet ir šiandien prie Tarybinės tvarkos, o dar vis kiaulė savo vardo neatgavo ir tiek. O kas žino, ką gali tie kalbos "tobulintojai" padaryt iš karvės — gal kauzė, iš arklio — oseris, iš žuvies — fišytė, iš panelės — missytė,— tai jų ateitis, ir mes, surambėję seniai, jiems nieko nepadarysime ir jų nepamokinsime.

Mūsų redaktoriai neprivalėtų anuos pamėgdžiot. Rojų prie Vytauto prilygint būt galima, jeigu gilinsimės į žilos senovės istoriją. Pats Rojus sako: Vytautas nesugebėjo ar nenorėjo suprasti politikos. Manau per tai ir Lietuva paliko mažytis žemės kampelis, mažytė šalelė per politikierių žioplumą. Taip, ir mūsų Rojus, Antanas, Leonas, Vincas, Dominikas ir vėl Vincas, Jonai, ir kiti, jeigu būt ėję į mases, tai šiandien nebūtų vietos jau nei tautininkam nei socialistam, ir klebonėliam mažai pabažnųjų būt likę. Tik perskaitykit, ką sako daktaras Graičūnas apie mūsų redaktorių ir vadų atsinešimą į Laisvės skaitytojus, į jaunimą praeityje.

Tuomi bus ir gana šiuo laiku.

M. Antanuk.

AFL, CIO ir nepriklausomų nariai pasisakė vieni kitus remti vakarinio pajūrio marininkų streike. Iš kairės: S. P. Stevens, John J. Fougerouse ir Ray Keenan iš Portland, Oregon, bendrame komitete iš visų unijų. Ten gaisragesiai pagelbsti pajūriečiams streikieriams, pajūriečiai gelbsti gaisragesiams gauti pensijų planą.

LITUANICA SQUARE

RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra dideli pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9612

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite

SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y

Paul Gustas Funeral Home,

INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.

Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Žinios iš Lietuvos

Tai, Ko Anksčiau Nežinojo Grumnickas

KAUNAS, rugp. 1 d.—Senas Kauno darbininkas Grumnickas dešimtį metų dirbo metalo apdirbimo fabrikuose ir per visą tą laiką jis sukinėjosi tarp tų pačių mašinų, pastatytų dar gerokai prieš jam čia atėjus, duso tame pačiame tvankiame ir aprūkusiame ceche. Dabar tad reikėjo gerokai pasitempti: į įmonę, dar tebeatstatomą, ėmė plaukti įvairiausi ligi šiol nematyti įrengimai. Pasitempti—reiškia pažinti naują techniką, būti gamybos aukštumoje.

Šalia dviejų šiemet atstatytų vielos traukimo agregatų, ceche pradėjo montuoti galingą penkių būbinų daugkartinio vielos traukimo staklyną. Viela, išėjusi iš vienos šio agregato sekcijos, patenka tuoj pat į kitą, kur ji dar suploninama.

Šią savaitę neseniai pastatytame erdviame ceche pilnu tempu ėjo baigiamieji darbai prie šio staklyno. Praeis dar kelios savaitės ir, šiemet pradėjusio veikti, vielų traukimo cecho pajėgumas keleriopai padidės.

Vielų ceche nauja technika, tokia, kokios Grumnickas anksčiau nė nežinojo. Drauge su įmone augo ir tarybinis darbininkas. Ir štai direktorius numatė jį šio puikaus, didelę ateitį turinčio cecho vadovu. Bet jam reikia mokytis.. Grumnickas, drauge su trimis žmonėmis vyks į Maskvą bei Leningradą ir pasimokys pas įžymiuosius šalies metalininkus tobuliausios vielų traukimo technikos.

...Įmonės gyvenime ši savaitė atnešė ir daugiau naujienų. Išbandytos ir davė sėkmingus rezultatus penkios naujos vinių kalimo mašinos, pagamintos Saratovo "Spaliui—aštuoneri metai" vardo gamykloje. Tatai keturios kartus pajėgesnės staklės už ligi šiol buvusias. Iš viso gi ceche montuojama 20 įvairių mašinų.

Varžtų ir varžtelių ceche šią savaitę vyko dideli rekonstrukcijos darbai. Mašinos keliamos į naujas patalpas, jos sustatomos pasroviui, o, be to, prijungiamos prie individualių motorų. 20 jų šią savaitę įmonė gavo iš "Elfos" fabriko. Iš viso individualūs motorai varys apie 50 šio cecho staklių.

Indų skyriuje po eilės bandymų, kuriems vadovavo buvęs darbininkas, o dabar įmonės gamybos viršininkas Dimša, šią savaitę plačiai pradėtas naudoti naujas emaliavimo būdas, apsieinant be brangių ir deficitinių žaliavų — borakso ir salietros.

Įmonė auga. Šiemet ji įgis visus savo naujojo tarybinės gamyklos veido bruožus. Jos gamyba atskiruose cechuose padidės 1½-2 kartus. **Rep.**

David Lehrer, 34 metų, pieninio sunkvežimio vairuotojas ir jo padėjėjas Ernest Epps, 17 metų, susižeidė jų sunkvežimiui paslydus, atsimušus į medį ir apvirtus Bronxe.

Binghamton, N. Y.

PUIKI VAKARIENĖ

LLD 20 kuopos moterų skyrius rengia labai skanią vakarienę, sekmadienį, 7 d. lapkričio, Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton St. Durys bus atdaros nuo 3 val. po pietų, vakarienė bus 4 valandą lygiai.

Kurie dar neturite tikietų, tai prašome tuojau pasipirkti, kad komisija žinotų dėl kiek žmonių maisto gaminti. Prašome atsilankyti, kaip iš šio miesto, taip ir iš apylinkės.

Nuo šio parengimo pusė pelno bus skiriama paramai dienraščio Laisvės. Visus ir visas užprašo.

Rengimo Komisija.

★ ★ ★

Sunkiai serga Klementas Kulbis, randasi ligoninėje jau dvi savaitės laiko, tai jo šeima labai susirūpinus ligonio likimu.

Taipgi F. Maldeikis dar vis serga, bet jau eina geryn. Taip pat Eva Čekanauskienė laipsniškai sveiksta, nors dar ji negali koja priminti. Nuo savęs linkiu sergantiems kuogreičiausiai pilnai susveikti.

Josephine.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Avenue,

Newark 4, N. J.

HUmboldt 2-7964

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.

Tel. GLenmore 5-6191

Jonikienės Prakalbos Ohio Valstijoj

Teko sužinoti, kad Ohio valstijos lietuvių kolonijos gali gauti gerą kalbėtoją iš Chicagos, *Alice Jonikienę.* Jinai dirba Vilnies redakcijos štabe. Nors jinai yra gimusi Amerikoj, lietuviškai taipjau gražiai kalba.

Jinai gali pradėti prakalbas Ohio valstijoje lapkričio 15 ar 16. Gal būtų geriausia ruošti prakalbas sekamai:

Lapkričio 16 Akrone.
Lapkričio 17 Steubenville.
Lapkričio 18 Youngstowne.
Lapkričio 19 Middlefield ar kitoj vietoj pas farmerius.
Lapkričio 20 ar 21 Clevelande.

Rinkimų kampanija jau bus praėjus. Jau būsime pasilsėję ir galėsime vėl susikoncentruoti ant savo organizacijų ir spaudos reikalų.

Mums visiems neapsakomai svarbu, kad naujas karas nekiltų. Jis nekils, jei karui priešingų balsas bus stiprus, jei veikimas prieš jį įtikins mūsų vyriausybę, kad ji neturi pasiduoti karo kurstytojams, karo norintiems.

Mums labai svarbu, kad būtų sulaikyta infliacija, kad vėl nesusilauktume "Hooverio laikų." Jei nieko neveiksime, nesulaikysime infliacijos.

Reikia veikti.

Taigi, ruoškime prakalbas, budėkime, veikime.

Paminėtų miestų progresyvių lietuvių organizacijų valdybos turėtų tuojau pasitarti ir rengti prakalbas.

Moterys ypač turėtų darbuotis, nes kalbėtoja bus moteriškė ir gera kalbėtoja. Suprantama, ji aiškins reikalus visiems lygiai svarbius — moterims ir vyrams!

Subruskite!

Prakalbų reikalu galite kreiptis prie LLD 15-tos Apskrities organizatorės: **Anna Gendrich, 8113 Korman Ave., Cleveland 3, Ohio.**

Berods ir Michigan valstijoj ruošia Jonikienei prakalbas. Ji pas mus atvyks iš ten. Ji galėtų sustoti ir Toledo, bent mažam susirinkime pasitarti su vietos lietuviais.

Ruošikimės prie prakalbų skubiai ir stropiai, nes paprastai mitingo pasisekimas vyriausia priklauso nuo gero prie jo pasiruošimo. *C-tis.*

Žiemos sezonu visur reikia ką nors surengti dienraščio Laisvės paramai. Visi ir visur rūpinkimės sukėlimu Laisvei 1949 metams biudžeto.

BŪKITE ATSARGŪS

Ypatingai Senesni Žmonės

Mainantis orui, dauguma žmonių serga slogomis ir kitokiomis ligomis. Būkite prisiruošę, kad atsiginti nuo ligų, naudokite **No. 2 M. J. Švilpas Salve-Mostis,** kuri suteikia malonios šilumos. Gaivina kraują ir prašalina įvairius paviršutinius skausmus, kaip tai: reumatizmą, kojų ir rankų skaudėjimą, pusiau sprando, sąnarių ir muskulų. Sustingimą, neveiklumą, tirpimą, mėšlungį, traukimą, nikstelėjimą, persišaldymą ir aštrų kosulį nuo persišaldymo. Greitai gausite pagalbą. **Kaina $1.**

Taipgi kurie turite odos ligas, išbėrimus, votis, (rash), nušašimą, Athlete's Foot, Sinus, nudeginimą, nušutimą, nosies ar burnos nesveikumą, ronas (tik ne vėžio), kojų tynimą ir skaudėjimą, vartokite **No. 3 M. J. S. Miracle Salve.** Ši mostis stebėtinai greit gydo. **Kaina tik $1.** Jeigu turite kokius niežėjimus ar Poison Ivy, vartokite **No. 4 Salve,** nuo niežėjimo. **Kaina $1,**

Jei turite piles (varvančias ar ne), vartokite **No. 5 naujai išrastą mostį,** tuoj prašalina piles be pjaustymo. **Kaina tik $2 už dėžutę.**

No. 1 M. J. S. Miracle Ointment nuo danties skaudėjimo. Prašalina gėlimą ir smegenų (gums) nesveikumą. Kad ir neturite dantų ir skauda smegenis, tai tuoj gausite pagalbą nuo šios mosties. **Kaina $1.** Kurie pirksite už $5, gausite ekstra dovanoms vieną dėžutę.

Siųsdami užsakymus, kartu prisiųskite ir money-orderį ar čekį. Iš Kanados reikia pridėt 25c ekstra. Siunčiame ir C.O.D., reikia pridėti 30c pašto ženkleliais. Adresuokite:

M. J. ŠVILPA

P. O. Box 73, Sta. A

Hartford 6, Conn.

Hartfordiečiai galite pirkti pas E. Beirs (vaistinėj) 158 Park St.

(adv.)

Worcester, Mass.

PIRMOJO MĖNESIO VAJAUS DĖL "LAISVĖS" ĮSPŪDŽIAI

Kadangi LLD 11 kuopos globoje "Laisvės" agentas buvo jau per eilę metų, tai pradžioje spalių mėnesio kuopos susirinkime rekomendavau, kad mūsų miestas lenktyniuotų per "Laisvės" vajų 11 kp. vardu, tai daugiau narių įsitrauktų į pasidarbavimą ir būtų geresnės pasekmės.

Tačiaus, kiti draugai ir vajų pirmtakūnas J. J. Bakšys nuginčijo, kad lai būna asmenų vardu. Ir štai praktika parodo, kad tai labai gerai iki šiol. Veik visur, kur tik nueini, sako jau žinau ko atėjai, o geri "Laisvės" patrijotai nelaukia, kad pas juos atsilankyti, bei paprašyti, prie pirmos progos sutikę pasiūlo sakydami: Gerai laikai Worcesteri, tai imk visą dešimtinę!

Reiškia, be prašymo žino pas ką atsinaujinti prenumeratą už "Laisvę." Būtų gerai, kad daugiau atsirastų be prašymo skaitytojų ir užsiprenumeruotų "Laisvę," iki šiol tik P. Butkevičius vieną naują pridavė.

Mrs. D. Vaitelienę atlankius, jaunoji Ausėjienė (Vaiteliūtė) tuojaus užsimokėjo atnaujinimą. Jos motina jau gerokas laikas serga, tik susikabinus su dukrele (Ausėjiene), gali pavaikščioti. Bet draugė Vaitelienė sakosi einanti drūtyn. Pirmiau visai negalėjus paeiti nuo smarkaus sukrėtimo kraujo. Domininkas Vaitelis jau 6 metai kaip miręs, buvo arti 70 metų amžiaus. Tai vienatinė prenumerata iš jaunosios kartos teužėjau.

Jaunuoliai, Richard Janulis su sesere Helena smarkiai darbuojasi Progresyvių Partijoje.

D. G. Jusius.

Brooklynietė Yvonne Andlauer, per 6 metus dirbusi Metropolitan Operos knygvedystės skyriuje ir liuoslaikiais mokiusis dainuoti, priimta į operos chorą.

Matthew

BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktorius

Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.

Moderniškai įrengtos Koplyčios

426 LAFAYETTE ST.,

Newark 5, N. J.

Tel. MArket 2-5172

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus

Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

WOMEN—STOCK

Also Men & Women

Packers

5 Days — 40 Hours

F. A. O. SCHWARZ

610 West 58th St., N. Y. C.

(259)

Jau yra keletas žmonių, kurie padarė dokumentus, kad po mirties jų turtas pereitų dienraščiui Laisvei. Išmintingas dalykas dar sveikam esant sutvarkyti, kam turi pereiti turtas po mirties.

Lisbon. — Pranešta, kad fašistuojanti Portugalijos valdžia ketina dėtis į karinį vakarų Europos bloką prieš Sovietų Sąjungą.

New Delhi, Indija. — Tęsiama byla prieš Nathuram V. Godse, kuris sausyje šiemet nužudė tautinį indusų vadą Mohandą K. Gandhį.

Susidūrus ambulansui su taksiku Harleme, ambulanse važiavusi ligoninėn Mrs. Hattie Brenham, apie 69 metų, tapo užmušta. Kiti vežimuose buvusieji asmenys tik biskį aptrankyti.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

GERI PIETŪS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

BONKONKOMA 8634

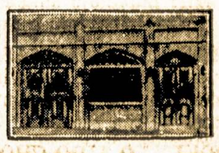

TELEPHONE STAGG 2-5045

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Pilieti, Lapkričio 2-rą Atlik Lengviausią, Bet Svarbiausią Pilietinę Prievolę — Balsuok!

Girdėsime Dainininkus, Dainavusius Virš Debesų

Taip, ateinantį sekmadienį girdėsime dainininkus, dainavusius virš debesų. Jei iki šiol kas nors iš koncertų rengėjų galėjo žadėt aukšto išsilavinimo, aukštai iškilusius dainininkus, tai Lietuvių Meno Sąjungos III-čioji Apskritis ateinantį sekmadienį, lapkričio 7-tą, Lietuvių Kultūriniame Centre, duos mums aukščiausiai dainavusius dainininkus. Jais bus Walterio Žuko gražiai sumokytas Sietyno Jaunuolių Ansamblis iš Newarko.

Jų dainavimas neseniai skambėjo visa aukšta padange — virš debesų — nuo Newarko iki Chicagos, kur jie nuskridę žavėjo chicagiečius Roselando Aido Choro suruoštoj meno iškilmėj.

Bet mums juos girdėt nereikės važiuot į Chicagą, neigi iškilt virš debesų: mes juos girdėsime mūsų nuosavioj, jaukioj Liberty Auditorijoj, šį sekmadienį, tik už pusantro doleriuko. Be jų, bus eilė kitų meno įžymybių, apie kurias teks prisiminti kitą kartą.

Po žavių dainų bus proga smagiai pasišokti prie Joe Thomas (Tamošaičio) orkestro, kuris smagiai visus šokdino praėjusį rudenį LMS Trečiosios Apskrities meno festivalyj. S. V.

Žada pakelti įstaigoms pristatomų baltinių kainas.

Didžiojo New Yorko Piliečiams Žinotina

Ant baloto Brooklyne yra 8 partijos ir partijų atplaišėlės. Kitose apskrityse yra po mažiau.

Visi darbininkų ir progresyvių kandidatai, taipgi visi darbininkų užgirti demokratai, republikonai ir kiti randasi eilėje C—American Labor eilėje.

Komunistai šiuose rinkimuose stato tiktai vieną kandidatą visame mieste. Juomi yra brooklynietis Simon W. Gerson, kandidatas į City Council. Jis bus tiktai Kings apskrityje, nes kitos apskritys šiemet kaunsilmanų nerenka. Brooklyne išrinks vieną kaunsilmaną vietoje mirusio komunisto Cacchionės. Visi, kurie užgiria teisę mažumų partijoms taipgi turėti atstovybę miestui įstatymų leidime, balsuos už Gersoną eilėje H, nors jisai randasi ir American Labor eilėje.

Užsimokėjo-Apsimokėjo

Išgirsti ir pamatyti Wallace'ą, Progresyvių Partijos kandidatą, žmonės skaito didžią privilegija. Tad nieko nauja, kad įžangomis į Gardeną (nuo 60 centų iki $3.60 už tikietą) sumokėjo $23,000. Kitos partijos tokių rinkiminių mitingų negali sušaukti nei leidžiant už dyką. Aukomis kampanijai sudėjo dar kelis desėtkus tūkstančių dolerių.

Subway traukinio užmušto kariškio Phillips, iš Texas, šeimai New Yorko miestas turės sumokėti $22,000.

Newyorkietis Bernard Striar, 24 metų, areštuotas kaltinimu, kad jis iš savo draugų susirinkęs $250,000 aiškindamasis, kad jis pradedąs pelningą biznį, bet jam dar "trūkstą biskio pinigų."

Atvažiavo pas Tėvą, Tėvas Jo Nenoris

Bohman Nelson, 8 metų berniukas, praėjusį sekmadienį iš South Norwalk, Conn., atvažiavo, kaip jis sakė, pasisvečiuoti mėnesį laiko pas čionai gyvenantį tėvą. Vaikas sakė, kad motina davusi jam pinigų kelionei ir pasakiusi, kad tėvas jo lauks.

Atvažiavusio vežino su dviem šuniukais, kate, 40 komiškų knygų ir 5 centais pinigų Nelsonuko, tačiau, nieko stotyje nelaukė, niekas nepasitiko. Tad belaukiantį stotyje pastebėjo policija, paėmė savo stotin. Pagaliau, surado ir tėvą. Tačiau tėvas, gyvenąs Hotel Shelton, salesmanas, sakėsi nežinojęs, kad jo sūnus atvyksta, neigi turįs kur dėti jį, juo labiau jo nenorįs, lai jo motina juomi rūpinasi. Vaiką nusiuntė į prieglaudą, o žvėrelius į jų prieglaudą.

Policija susekė ir motiną. Kalbantis telefonu, motina atsakė, jog jinai vaiką siuntė pas tėvą. nes tėvas uždirbąs 4 iki 5 tūkstančių dolerių metams, o pas ją dabar belikę tik 90 centų ir nežinanti, iš kur gaus pinigų užsimokėti nuomą. Vaikas, sakė jinai, nebeturi drabužių — turįs tik tiek, su kiek buvo apsirengęs.

Newyorkietė Mrs. Cossa, 49 m., iškrito nuo 5-to aukšto valydama savo apartmento langus, bet išliko gyva.

Miestas turįs 600 benamių (biedniokų ar pamestinukų vaikų), kuriems negauna pageidaujamų globėjų-auklėtojų. Jie auga miesto prieglaudose.

Brooklyno moterų bustinės —YWCA—išlaikymui jau sukelta $14,000. Viso N. Y. miesto kvota tos įstaigos metiniam budžetui yra $455,000.

Prezidentą Trumaną keliaujant po New Yorką lydėjo 101 policistas ant motorcyklių. Nežinia, kiek buvo neuniformuotos policijos.

Stella Pajūnas Dar Vis Čampionė

Aną dieną buvau užėjęs į Grand Central Palace pamatyti visokių ofisams mašinų parodos.

Tarp kitko ten yra išstojusi ir International Business Machine korporacija su savo gaminiais — rašomosiomis mašinėlėmis ir kitokiomis. Šita kompanija specializuojasi gamyboje rašomųjų mašinėlių, varomų elektra.

Prie mašinėlės sėdi lietuvių kilmės mergina — **Stella Pajūnas** (Pajūnaitė) ir demonstruoja: per minutę laiko ji parašo elektrinė mašinėle 140 žodžių! Na, o vidutinė mašinistė tegali parašyti tik 60 žodžių per minutę.

DAUGIAU BRAVARNIŲ PASIRAŠĖ SUTARTIS

Metropolis Brewery pasirašė sutartį su unija. Jos 100 alaus išvežiotojų ir pagelbininkų sugrįžo darban.

Ši buvo trečioji iš bosų bravarninkų organizacijai priklausančių firmų. Pirmiau buvo pasirašiusios Ehret's ir Loewer's.

Taipgi pasirašė nepriklausomos firmos: Greater New York Brewery, Millbro Distributors, ir Schwartz ir Maguire, pastarosios dvi—Long Island firmos.

Atskridusių iš Francijos į New Yorką lėktuvais futruotų - deimantuotų ponų čechoslavų grupės "spokesmanas" New Yorke sakė reporteriams, kad jiems dabartinė čechoslovakijos valdžia nepatinka. Tačiau tie, kurie šiems tas futras, tuos deimantus uždirbo, pasilieka savo šalyje, kadangi dabar dirba sau.

Theodore Whitely, 21 metų, areštuotas kaltinimu, kad jis apiplėšęs Caffee Tripoli, New Yorke. Anot policijos, pas jį atradę pagrobtuosius $140 ir žaislinį pištalietą.

Mirė

Ona Mardosienė, 56 m. amžiaus, gyvenusti 134 No. 10th St., Brooklyne, mirė namuose, lapkričio 1 d. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos įstaigoje, 231 Bedford Ave. Laidotuvės įvyks lapkričio 4 d., šv. Jono kapinėse. Velionė paliko nuliūdime du sūnus, marčią ir anūką. Laidotuvių apeigomis rūpinasi grab. J. Garšva.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LDS 1 kp. susirinkimas įvyks 4 d. lapkr. Laisvės salėje, 419 Lorimer St. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Būtų labai gerai, kad pilnai pasimokėtumėt už šiuos metus; tuomi palengvintumėt Centro Kom. sutvarkyti raportą. — M. Stakovas, Prot. Sekr. (252-253)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja fornišiuoti kambariai pavieniams vyrams arba vedusiom porom. Be virimo. Dėl daugiau informacijų kreipkitės sekamu adresu: 281 South 5th St., (arti Marcy Ave.), Brooklyn, N. Y.

Skambinkite varpuką su užrašu "Furnished Rooms." (257-258)

Iš Lietuvių Wallace for President Klubo Masinio Mitingo

Brooklyniečių Lietuvių Wallace for President Klubas gali didžiuotis atlikęs daug naudingo darbo informavimui lietuvių visuomenės apie politinių spėkų grupavimąsi ir persigrupavimus šiuose rinkimuose. Kas dalyvavo klubo mitinguose, ypatingai paskiausiuose dviejuose masiniuose mitinguose, tas išsinešė daug žinių.

Paskiausiam savo masiniam mitingui klubas buvo pasinuomojęs Liberty Auditoriją — bene pirmu kartu lietuvių pirmrinkiminis mitingas rengtas tokioje didelėje salėje ir toje teritorijoje.

Lietuviams pasakyti prakalbą buvo atvykęs darbuotojas už Progresyvių Partiją Chester Bowles. Taipgi kalbėjo mums jau žinomi lietuviai prakalbininkai daktaras J. J. Kaškiaučius iš Newarko ir brooklynietis R. Mizara, Laisvės redaktorius. Visų kalbos buvo įdomios ir turiningos.

Kalbėtojai nurodė, jog nebeliko skirtumo tarpe Dewey-Hooverio ir Trumano-Farley'o partijų. Abi tos senosios partijos yra aukštų kainų, Taft-Hartley pančių darbininkams ir karo partijos. Norintiems sau ir savo šaliai gausos ir taikos, reikia balsuoti už trečiosios partijos — American Labor (Progresyvių kandidatus eilėje C, darbo partijos eilėje.

American Labor Partijos vyriausiu kandidatu yra Henry A. Wallace. Ir kiti sudėti eilėje su Wallace'u yra verti visų darbininkų ir progresyvių balso.

Dainų programą sutvarkė Anelė Ventienė ir Elena Feiferienė, pianu lydimos Roberto Feiferio, ir Aido Charas, vadovaujamas Jurgio Kazakevičiaus, su Sylvia Pužauskaite prie piano.

Pirmininkavo Elena Jeskevičiūtė.

Pertraukoje buvo renkamos aukos rinkimų kampanijos reikalams. Nors rinkimai jau buvo artimi, tačiau jų lėšos atmokėti dar nebaigtos. Jeigu milionierių partijos—republikonų ir demokratų — skundžiasi turinčios po kelis šimtus tūkstančių dolerių nedatekliaus, tad darbiečių ir komunistų partijoms, kurios aukas rinkimų reikalams gauna tiktai iš darbo žmonių—centais, doleriais ir retkartinėmis penkinėmis ar dešimtinėmis, aišku, nedatekliai liekasi dar didesni. Tai suprasdami, žmonės šiame susirinkime dar sudėjo virš šimtinės.

Nebūtų perdaug, jeigu kitas iš negalėjusių atvykti į šį mitingą, negalėjusių prisidėti darbu, bet išgalinčių dolerį kitą paaukauti, atsimintų darbininkų partijas ir po rinkimų.

Po mitingo, išeidami, prie durų susitikome kitų organizacijų narius su kvietimais-lapeliais. Vieni kvietė į pramogas, o kiti teikė daugiau informacijų bei prašymų piliečiams balsavimų reikalais. R.

Šimtai Tūkstančių Publikos Sveikino Wallace Brooklyne

Pirmpaskutinę rinkiminės kampanijos dieną, spalių 31-mą, Henry A. Wallace, Amerikos Darbo-Progresyvių Partijos kandidatas į prezidentą apkeliavo Brooklyną praėjusį sekmadienį.

Aprokuojama, kad keturiolikoje atviro oro mitingų Wallace'ą matė, jo prakalbas girdėjo apie 250,000 ar daugiau publikos. Dar kiti mitingai įvyko salėse. Taipgi kalbėjo per radio.

Kampanijos Užbaiga Bronxe-New Yorke

Paskutinę kampanijos dieną, lapkričio 1-mos vakarą, Wallace'as atvyko praleisti Bronxe ir Harleme, kongresmanų Isacsono ir Marcantonio distriktuose.

Šiuos žodžius rašant, buvo laukiama Wallace'o prakalbų kelionė vietose, pradedant su motorkada 7:30 vakaro, prie Grand Concourse ir Southern Boulevard, taipgi 163rd St., paskiau (9:15) ant Marcantonio's "Lucky corner", prie 116th ir Lexington Ave., baigiant 10:15 Hunts Point Palace, 953 Southern Boulevard.

Lapkričio 1-mos vakaro 10 valandą dar buvo numatyta viena radio prakalba ABC ryšiais (WJZ), surengta Dailės, Mokslų ir Profesijų Nacionalės Tarybos, kuri yra viena iš žymiųjų rėmėjų Wallace'o Partijos — Progresyvių Partijos.

Brooklyniečiai Entuziastiškai Pasitiko Wallace'ą

Lydimas įspūdingos motorkados, išsivingiavusios per 8 miesto blokus, Wallace atlankė darbininkų ir biednuomenės apgyventus distriktus, sustodamas pasakyti trumpas kalbas numatytose vietose. Daugelyje vietų mitingams skirtos aikštės persipildė jau valandomis iš anksto, perviršis publikos plačiu mūru apstojo tas gatves, kuriomis tikėtasi Wallace'ą atvykstant.

Mūsų Williamsburg Bridge Plaza mitingui skirtoji aikštė buvo perpildyta jau valanda iš anksto. Vėliau atvykusiems teko tenkintis pamatymu pravažiuojančių.

Wallace'o kalba Brooklyne vyriausiai buvo pašvęsta aiškinimui mūsų valdžios išdavystės Palestinoje ir kaip visa tai kenkia pasaulio taikai.

Vienas iš už vis didžiausių mitingų įvyko Coney Island Ave., tarpe Brighton Beach Avenue ir Boardwalk, kur susirinko 20 tūkstančių publikos. Ne veltui Wallace'as pavadino Brooklyną "Amerikos progresyviu kapitoliumi."

Tai distriktas, kuriame žymus progresistas Lee Pressman kandidatuoja į kongresmanus. Kitas to pat 14-to kongresinio distrikto masinis mitingas įvyko Mark Twain High School auditorijoje, kur 2,500 publikos perpildė salę, su apie 1,000 prie salės.

East New Yorke buvo apie 10,000 publikos Thomas Jefferson High School Field. Wallace ragino to distrikto balsuotojus atmesti kongresmaną Keogh, demokratą, kuris balsavo už Mundt-Nixon bilių.

Būtų klaida manyti, būk Wallace kalbėjęs prieš visus demokratus. Ne. Jis kalbėjo tik prieš nedemokratiškus "demokratus." Tuose distriktuose, kur yra geri demokratai kongresmanai, Wallace kalbėjo už juos. Taip, pavyzdin, kalbėdamas 15-tame kongresiniame distrikte Wallace ragino piliečius iš naujo išrinkti į kongresą demokratą Emanuel Celler.

Primintina, jog kiekvienas demokratas ar republikonas, vertas progresyvių balso, bus eilėje C, darbiečių ir progresyvių eilėje, greta pačių darbiečių kandidatų. Tad visiems svarbu už juos balsuoti ne kur kitur, bet eilėje C.

Kiti labai dideli mitingai buvo 10-me kongresiniame distrikte, kur greta Wallace'o kalbėjo kandidatė Mrs. Ada B. Jackson apie dešimčiai tūkstančių publikos. Kitame to pat distrikto mitinge dalyvavo apie 7,500 publikos, daugiausia negrų.

Mūsų distrikte, Williamsburg Bridge Plaza, Wallace'ą pasitiko apie 15,000 publikos. Apie tiek pat publikos buvo ant gatvės mitinge prie Tompkins ir Marcy Avenue. Ir visur kitur mitingai buvo dideli ir entuziastiški.. Rep.

Dienraščio Laisvės
KONCERTAS
Jau Laikas Įsigyti Bilietus
ĮVYKS SEKMADIENĮ
Lapkričio 14
NOVEMBER
Bus Lietuvių Kultūriniame Centre užvardytu:
LIBERTY AUDITORIUM
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y.
Įžanga Koncertui $1.50
Po Koncerto šokiai. Vien tik šokiam įžanga 75c

PROGRAMA

STEFAN KOZAKEVICH, baritonas
Tai pagarsėjęs operų dainininkas ir artistas, kuris amerikoniškoje spaudoje yra plačiai garbinamas.

BIRUTA RAMOŠKAITĖ, sopranas
Taipgi pasižymėjusi operų dainininkė ir artistė, kuri yra įsigijusi gražios karjieros tarp lietuvių ir amerikonų.

MERGINŲ SEKSTETAS, iš Detroit, Mich.
Tai grupė kuri publikoje sukelia daug entuziazmo savo gražiu dainavimu ir veiksmu.

ALBERTAS VASILIAUSKAS, tenoras
Puikaus talento ir gerai išsilavinęs dainininkas. Tarp amerikonų jis yra žinomas kaipo radio dainininkas.

BROOKLYNO AIDO CHORAS
Aido Choras, vad. Geo. Kazakevičiaus, gražiai dainuoja, dabar jis specialiai mokinasi Laisvės koncertui.

GEORGE KAZAKEVIČIAUS ORKESTRA
Po Koncerto bus šokiai, gros Geo. Kazakevičiaus 6 kavalkų orkestra.
Prašome tuojau įsigyti bilietus ir dalyvauti šiame nepaprastai gražiame parengime.

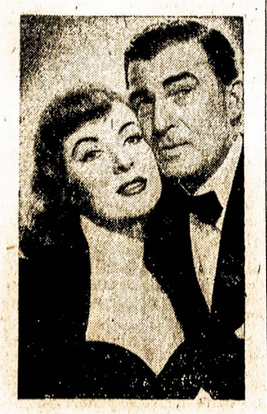

Greer Garson ir Walter Pidgeon komedijoje "Julia Misbehaves," rodomoje Radio City Music Hall.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

WOMEN'S International Exposition
"A FASCINATING SHOW"
OVER 200 EXHIBITS STAGE PRESENTATIONS
MON. NOV. 1st thru SUN. NOV. 7th
DAILY NOON TO 11:00 P. M. ADM. 50c plus tax
71st REGIMENT ARMORY - 34 ST. & PARK AVE.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai, kudikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys už gerėstai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6288

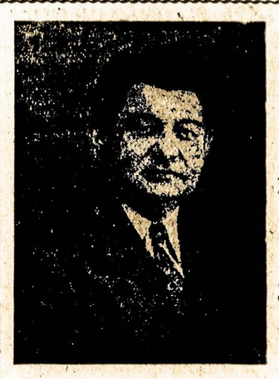

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION